

ልዑል እግዚአብሔር፡

እንኳን፡ ለጸጅኛው (ሃያ መቶ [ኹለት ሺ] ሰባተኛው)

ጾመ ፍልሰታ ለማርያም፡

በያለንበት፡ በደኅና አድርሶ፡

ሱባዔያችንን፡ ለመጀመር አበቃን!

+ + +

መግቢያ

እኛ፡ የዛሬዎቹ ኪዳናውያንና ኪዳናውያት የኢትዮጵያ ልጆች፡ ቸሩ ፈጣሪያችን፡ በፍጥረተ-ዓለሙ ኹሉ በሰፈነችውና የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነችው ኢትዮጵያ አገራችን ውስጥና በመላው ዓለም ተሠራጭተን እየኖርን ባሳለፍነው የሕይወትና የጤንነት ህልውናችን፡ ዓመቱን ሙሉ አቆይቶን፡ ይህን ከመሰለው የጾምና ጸሎት ሱባዔያችን የተነሣ፡ እነሆ፡ ከዚህ ጊዜ ለመድረስ አብቅቶናል፤ ስለዚህ፡ ይህችን፡ የዘንድሮዋን የፍልሰታ ጾማችንን፡ እንደተለመደው፡ እያንዳንዳችን፡ እንደየዓቅማችን፡ ስለራሳችንና ስለወገናችን፡ ስለአገራችንም ብቻ ሳይኾን፡ ስለዓለሙ ኹሉ ደኅንነት ጭምር፡ በእውነተኛ ንስሐ ተመልሰንና በሱባዔ ተጠምደን፡ በምናካኺደው የምሕላ ጸሎታችን፡ ልንፈጽማት ይገባናል።

ይኸው ጾማችንና ጸሎታችን፡ ምሕላችንና ሱባዔያችን፡ ከዚህ በፊት፡ ለ"ጾመ ኢትዮጵያ፡ ተዘጋጅቶልን የተገለገልንበትን፡ ያንኑ ሥርዓትና መመሪያ የተከተለ ይኸናል። ይህንም፡ የ"ጾመ ኢትዮጵያ"ን፡ የጾምና የጸሎት፡ የምሕላና የሱባዔ ሥርዓትና መመሪያ፡ በዚህ የኅዋ ሰሌዳ ላይ፡ "ቤተ መዛግብት" በሚለው ክፍል ውስጥ፡ እናገኘዋለንና፡ ያን ከፍተን፡ በመመልከት፡ ዐትመንም በማውጣት፡ ልንጠቀምበት ይቻላል።

ይህች፡ የጾመ ፍልሰታ ሱባዔ፡ በኢትዮጵያ ምድር ለምንኖረው፡ በዝናቡ የክረምት ወራት፡ በቀሩትም፡ የየክፍለ ዓለማቱ አህጉራት፡ ተበትነን ለምንገኘውም፡ እንደየወራቱ የአየራቱ ጠባያት፡ ከሚፈጸሙትና ትዝ ከሚሉን ባህሎቻችን መካከል፡ ቀዳሚዋና ዋናዋ ኾና ትገኛለች። በእርሷም፡ ካህናት፡ ትላልቆች ወንዶችና ሴቶች ምእመናንና ምእመናት፡ ብላቴኖችና ልጆች ብቻ ሳይኾኑ፡ ሕፃናት ጭምር እየጾሙ፡ እያስቀደሱና እየቆረቡ፡ የኹለት ሳምንት፡ የሱባዔ ጊዜያቸውን፡ በቤተ ክርስቲያንና በየቤታቸው ያሳልፋሉ።

በጾመ ፍልሰታ ሰሞን፡ የሃይማኖታችንና የአገራችን፣ የእናታችንና የንግሥታችን፡ የቅድስት ድንግል ማርያም፡ ዜና ፅንሰቷና ልደቷ፣ ሕይወቷና ዘለዓለማዊነቷ፣ በአጠቃላይ፡ ምንነቷና ማንነቷ፣ እንዲሁም፡ እግዚአብሔር፡ እርሷን ምክንያት አድርጎ፡ ራሱን፡ ለፍጥረቱ የገለጸበትና ፍጥረቱን ያዳነበት፡ የሥጋዌው፡ ማለትም፡ ሰው የኾነበት ምሥጢር፡ ተብራርቶ ይነገርበታል። ቅዱሳንና ቅዱሳት ሓዋርያት፡ ይህን ሱባዔ፡ ለምን እንደጀመሩት፣ በዓመቱም፡ እንዴት እንደቀጠሉት፡ ዜና መዋዕሉ ይታወስበታል።

ለመኾኑ፡ "ሱባዔ"፣ "ሱባኤ መግባት" ምንድር ነው?

እኛ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በዓመቱ ውስጥ፡ ጠብቀን ከምንፈጽማቸው ጸሞቻችን መካከል፡ "ጾመ ፍልሰታ" አንዷ ናት። እርሷንም፡ ለኹለት ሳምንታት፡ በሚዘልቅ ሱባዔ፡ ከነሐሴ ፩ እስከ፲፬ ቀን ድረስ እንዘክራታለን። በተከታታይነት የሚቀጥሉት፡ ኹለቱ ቀኖች፡ ማለትም፡ ነሐሴ ፲፭ እና ፲፮፡ የቅድስት ድንግል ማርያምን ፍልሰታዋን፡ ማለትም፡ ከምድር ወደሰማይ የኼደችበትን መለኮታዊ ትንግርት በማዘከር፡ የፍልሰታ በዓሏ የሚከበርባቸው ዕለታት ናቸው።

ታዲያ! በቀደመ ነገር፡ "ሱባዔ" እና "ሱባኤ መግባት" ምን ማለት እንደኾነ ማወቁና መረዳቱ፡ አግባብና አስፈላጊ ስለሚኾን፡ እስኪ፡ ስለእነዚህ ቃላት ቍም ነገርነት፡ ለመግቢያ ያህል፡ ጥቂት እንበል!

"ሱባዔ"፡ "ሰብዖ" = "ሰባት ማድረግ" ከሚለው የግእዝ ዘር ረብቶ የወጣ ነው። የኢትዮጵያ ልጆች፡ በቅመራ፡ ከሰባቱ የእግዚአብሔር የሥነ ፍጥረት ቀኖች ያገኙት፣ ከዚህ እውነታ የተነሳም፡ "ፍጹም ቍጥር" ብለው የሰየሙት፣ ይህንኑም፡ ለሌሎች ያሳወቁት ቃል ነው። ቃሉም፡ በሰባትነት ቍጥር፣ ወይም፡ ብዛት ለሚወሰኑ ዕለታትና ዓመታት የሚውል ነው።

ስለዚህ፡ ከእሑድ እስከ ሰንበት ያሉት፡ ሰባት ዕለቶች፡ አንድ ሱባዔ ናቸው። ሰንበት የሚለው ቃል፡ ራሱ፡ ከዚህ የቃል ዘር፡ ረብቶ የተገኘ መኾኑን፣ የፍልሰታ ጾምም፡ ፲፬ ዕለታትን የያዘ በመኾኑ፡ ኹለት ሱባዔዎች መኾኑን ማስተዋል ይገባል።

"ሱባዔ መግባት" ማለት ደግሞ፡ በእነዚህ፡ ሰባት፣ ወይም፡ ዐሥራ-አራት ዕለታት ውስጥ፡ ከእግዚአብሔር አብና ከእግዚአብሔር እም፣ ከእግዚአብሔር ወልድና ከእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ጋር፣ በተለይም፡ እኒህ ኹሉ፡ የአንዱ ፈጣሪ፣ የአንዱ አምላክ መገለጫዎች የኾኑት አካላትና ባሕርያት፡ በፍጹም ተዋሕዶ አንድ ከኾኑባት፣ ራሷም፡ መንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴና ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ከኾነችው፣ ደግሞም፡ የፈጣሪ ዕፁብ ድንቅ የኾኑት፡ የጥበብና የትንግርት ሥራዎች ከተከሰቱባት፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም፣ ከሥነ ፍጥረትም ጋር ሳይቀር፡ በይበልጥ፡ በመንፈስ መገናኘትና መነጋገር ነው።

በዚህን ጊዜም፡

የነፍስ የኾነውን፡ ጸምን፡ ማለትም፡ የውስጥ አስተሳሰብን፡ ከክፋት ኹሉ፡ በእውነተኛ ንስሐ አንጽቶ፡ ወደመልካምነት መመለስን በማስቀደም፡

የሥጋ የኾነውን፡ ምጽዋትን፡ ማለትም፡ በጤናማ የፍቅር ስሜት ኾኖ፡ ለፍጡር ኹሉ፡ የደግነትና የበጎ ምግባርን ለመፈጸም፡ ራስን፡ በውስጥ አስተሳሰብ ሳይቀር፡ ማዘጋጀትን በማስከተል፡

የመንፈስ የኾነውንም፡ ጸሎትን፡ ማለትም፡ ለልመና እና/ወይም፡ "እንዲህ፡ ይደረግልኝ!" ብሎ ለመጠየቅ ሳይኾን፡ እርሱ፡ ቸር ፈጣሪ፡ ሳይጠየቅ ስላደረገው፡ ስለተትረፈረፈውና ስለማይቋረጠው፡ እየጨመረ ስለሚኼደውም፡ የተፈጥሮና አምላካዊ ጸጋው፤ ይኸውም፡ በልዩ ቸርነቱና ልግሥናው ስላደረጋቸው ስጦታዎቹ ኹሉ፡ በባለውለተኛነትና በአመስጋኝነት፤ በልጅነት የመውደድና የማክበርም ስሜት በመኾን፡ መለኮታዊውን በረከት ለመቀበል ጭምር፡ ከእግዚአብሔርና የእርሱ ከኾኑት መሰሎቹ ጋር፡ በፍጹም እውነተኛ የመንፈስ ቅዱስ አምልኮና የተመስጦ ህልውናም ኾኖ፡ በቀጥታ፡ በአሳብ፤ በኅሊና፤ በመንፈስ ተገናኝቶ መነጋገርን ማካተቻ በማድረግ፡

በራስ በኩል ከሚቀርበው ጸሎት በቀር፡ ሌላ ማከል ቢያስፈልግ እንኳ፡ አግባብነት ያላቸውን መጻሕፍትን በመመልከትና በማንበብ፤ በቃልም፡ ጸሎታትን በመድገም፡ በይበልጥ ግን፡ በመንፈስ በመገናኘትና በመነጋገር፡ ሊያካኺዷቸውና ሊፈጽሟቸው ይገባል።

እነዚህን፡ የሱባዔ ሃይማኖታዊያት ምግባራት፡ በግል መኖሪያ ቤት፤ ወይም፡ በአንድ ቦታ ተወስኖና ከሰው ተለይቶ፡ ተኝቶም፡ ተጋድሞም፤ ተነሥቶም፤ ቆሞም፡ ተቀምጦም፤ እየተንቀሳቀሱም፤ እየኼዱም፤ እየሠሩም፤ እየተመገቡም፤ እየታጠቡም፤ እየተጸዳዱም እንኳ፡ ለማካኛድና ለመፈጸም ስለሚቻል፡ በጋራ የጸሎት ቤት መገኘትን፡ ይህን ያህል፡ አስፈላጊ አያደርገውም።

ስለዘንድሮዋ የፍልሰታ ሱባዔያችን።

የዘንድሮዋን የፍልሰታ ሱባዔያችንን፡ የተለየች የሚያደርጋት፡-

፩ኛ. ባለፈው ፳፻፭ ዓመተ ምሕረት፤ በነሐሴ ፲፮ ቀን፤ "ቍጥር ፩/፳፻፭ ዓ. ም. ቃለ ዐዋድ! እምኢትዮጵያ፡ ዘመንግሥተ እግዚአብሔር!" ማለትም፡ "የዐዋጅ ቃል! ከኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት"፡ በሚል አርእስት፡ ታላቁ መለኮታዊ መልእክት፡ ሰብአዊውን ዘር ለሚያካትተው፡ ለመላው ፍጥረተ-ዓለም፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ በእግዚአብሔር እውነት ላይ በተመሠረተ፡ የይፋ ጽሑፍ፡ የታወጀበትን፡ ኹለተኛውን ዓመት፤ ከዚያን ጊዜ ጀምሮም፡ ከ"ቍጥር ፪/፳፻፮ ዓ. ም." እስከ"ቍጥር ፰/፳፻፯ ዓ. ም." እየተባሉ፡ በተከታታይ ይፋ የወጡትን የእግዚአብሔር መንግሥት ዐዋጆች፡ እያስታወስንና እያሰብን ስለምናከብራት ነው።

፪ኛ. በአኹኑ ጊዜ፡ በአገራችንና በመላው ዓለም፤ በየአህጉሩም፡ በከፍተኛና በሚያሰቅቅ መልክና ይዘት፡ እየተካኼደ ያለው፡ ረቂቁና ግዙፉ ሰይጣናዊው ችግር፤ የእርስ በርስ ደም መፋሰሱንና ዕልቂቱን ጨምሮ፡ እጅግ አሳሳቢ ከኾነ ደረጃ እንደደረሰ ይታያል።

ይህን፡ በፍጡራን ዘንድ፡ ምንም ዓይነት መፍትሔ ሊገኝለት ያልተቻለውን፤ ሰብአዊውንም ተስፋ ያስቆረጠውን አሳዛኝ ኹኔታ፡ ከመጨረሻው የጥፋት ፍጻሜ ማዳን፡ ዓቅሙና ክሂሎቱ ያለው፡ የመለኮታዊው ቸርነትና ኃይል ባለቤት በኾነችው፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ዘንድ ብቻ እንደኾነም ይታወቃል።

ስለዚህ፡ በዚች ሱባዔያችን አማካይነት፡ ይህን እግዚአብሔራዊ እውነታ፤ ደግሞም፡ የነገሮች ኹሉ፤ የፍጡሮቻቸውና የፍጥረታቸውም ኹሉ ባለቤቶችና ወሳኞች፡ በቸርነታቸውና በቤዛነታቸው፡ ክፉውን ኹሉ አሸንፈው ያስወገዱት፡ እናቲቱ እግዚአብሔር እም ድንግል ማርያም እና ተወዳጁ ልጇ እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ መሢሕ እንጂ፡ ዲያብሎሳዊው የጥፋቱ ጠንቅ አለመኾኑን፡ ጠለቅ ብለን፡ በበለጠ ተመሥጦ፡ የምናውቅና የምንረዳ፤ የምንገነዘብና የምናምን እንኾናለን።

ከዚህ የተነሣ፡ በዚህ የዕውቀታችንና የመረጃችን፤ የግንዛቤያችንና የእምነታችን መንፈስ ቅዱሳዊ ኃይል ተጠቅመን፡ ይህን፡ የኖሳን፤ የሰዶምንና የገሞራን ዘመናት የመሰለውን፤ ለራሱ መጥፊያ በሠራው እሳት፡ ተቃጥሎና ነድዶ ሊደመሰስ እየተጣደፈ ያለውንም ዓለም፡ እያንገባበበት ካለው የመቅሠፍት ደመና፡ በእውነተኛ ንስሐው ለማትረፍ ይቻላል።

እንግዲህ፡ በዚህ፡ በሃይማኖታዊው ምግባራችን መልካም ፍሬ ምክንያት ነው፡ የሰማይ መላእክትና የምድር ሠራዊት ጭምር፡ ከእኛ ጋር ዐብረውን ኾነው፡ የደስታ ምስጋናችንን፡ በመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው ፈጣሪያችን በታላቅ ይባቤ በመዘመር፤ በፍጹም ሐሜት የምናቀርብባት በመኾኗ፡ አዎን! የዘንድሮዋን የፍልሰታ ሱባዔያችንን፡ የተለየች የምናደርጋት።

**የድንግል ማርያም፡
የማንነቷና የምንነቷ ዝክረ ነገር ባጭሩ።**

ለመኾኑ፡ ድንግል ማርያም፡ ማን ናት? ለሰብአዊው ፍጡር፡ ስለእርሷ ማንነትና ምንነት፡ ለመናገር፤ ወይም፡ ለመጻፍ፡ የሚቻለው፡ ማንም እንደሌለ፡ በእርግጠኝነት መመስከር፡ ለእውነተኞች ሰዎች፡ ከቶ አያዳግታቸውም። ስለዚህ፡ ለዚህ ጥያቄ፡ በቂ የኾነ የተሟላ ምላሽን ለመስጠት፡ እንኳን ሊያደርጉት፡ ሊታሰብም ስለማይቻል፡ እንዲያው፡ ዓቅማችን የፈቀደውን ያህል፡ ያውም፡ እጅግ በጥቂቱ እናቀርብላችኋለን፡-

፩. "ድንግል"፡ ስለሚለው ቃል፡- "ድንግል" የሚለው ቃል፡ ኹሉን ከፈጠረውና ከያዘው፡ ከእግዚአብሔር አብ፡ እግዚአብሔር እም ለኾነችው፡ ለቅድስት

ማርያም፡ የተሰጣት፡ ዘለዓለማዊ የማዕርግ ስሟ ነው። እርሷም፡ በእውነትና በመንፈስ ብቻ ለሚታወቀውና ለሚመለከው፡ ለሙሽራው፡ ለእርሱው፡ ለእግዚአብሔር አብ፡ ሙሽራቱ የኾነችው ናት።

አዎን! መንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴና ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የኾነችው፡ እርሷ ሙሽራቱ፡ ለእርሱ፡ ለሙሽራዋ፡ ለእግዚአብሔር አብ፡ አንድዬ የበኩር ልጃቸውን፡ እግዚአብሔር ወልድን፡ ዓለም ሳይፈጠር፡ በመለኮትነት፤ ዓለም ከተፈጠረ በኋላም፡ በመጨረሻው የሕይወት ዘመን፡ በቅድሚያ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ ቅድስት ድንግል ማርያምን፡ ተዋሕዳ፡ በሰውነት የወለደችለት ናት።

ይኸውም፡ ልጇን፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ ኢየሱስ መሢሕን፡ ከአባቱ፡ ከእግዚአብሔር አብ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ በሰውነት በወለደች ጊዜ፡ እንዲህ ተብሎ እንደተጻፈው ነው፡-

"ወዝ ኩሉ ዘኮነ፡ ከመ ይትፈጸም፡ ዘተብህለ፡ እምኅበ እግዚአብሔር፡ በነቢይ፡ እንዘ ይብል፡- 'ናሁ፡ ድንግል ትፀንስ፤ ወትወልድ ወልደ፤ ወይሰመይ ስሙ (አማኑኤል!)፤ ዘበትርጓሜሁ፡ (እግዚአብሔር ምስሌነ!)'"

ማለትም፡ "ይህ ኹሉ የኾነው፡ በነቢይ፡ ከእግዚአብሔር ዘንድ፡ 'እነሆ! ድንግል ትፀንሳለች! ወንድ ልጅንም ትወልዳለች፤ ስሙም፡ (እግዚአብሔር፡ ከእኛ ጋራ ነው!) የሚል ትርጉም ያለው፡ (አማኑኤል!) ይባላል!' የተባለው ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው።"

ይህችው፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በመለኮትነቷና በሰውነቷ፡ በነፍስ፤ በሥጋና በመንፈስ የኾነው፡ ይህ ዘለዓለማዊ ድንግልናዋ፡ ፍጹምና ምሉእ ነው።

ከጥንት ጀምሮ፡ በኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ ሥይምተ እግዚአብሔር ኾነው፡ በአጼዬትነት የሚቀቡት ኢትዮጵያውያት ንግሥቶች፡ ምንጊዜም ደናግል የሚኾኑት፡ ይኸው ትንቢት፡ "ምናልባት፡ በአንዳቸው፡ ሊደርስና ሊፈጸም ይችል ይኾናል!" ከሚለው፡ ከዚህ የዝግጅት ብቅዓት የተነሣ መኾኑን፡ እዚህ ላይ ማጤን ይገባል።

ከባለቃል ኪዳኑ እስራኤላዊ ንጉሥ ዳዊትና ከኢትዮጵያዊቷ እቴጌ ቤትሳባ ከተወለደው፡ ከሰሎሞን፡ የበኩር ልጇን፡ በድንግልና እንደወለደችው፤ "ንግሥተ አዜብ" ወይም፡ "የደቡብ ንግሥት"፤ "ንግሥተ ሳባ"፤ ወይም፡ የሳባ ንግሥት" በሚል ስያሜ እንደምትታወቀው፡ እንደአጼዬት ማክዳ ማለት ነው። (ማቴ. ፩፤ ጳጳ-ጳ፫፤ ፲፪፤ ፵፪።)

፪. "ማርያም"፡ ስለሚለው ስያሜ፡- "ማርያም" ስለሚለው ስም፡ ጥቂት እንበል! በግእዝ፤ በኢትዮጵያኛ ጭምር፡ "ስምን መልአክ ያወጣዋል!" የሚለው ዘይቤ ሳይዘነጋ፡ ስም፡ ለአንድ ሰብአዊ ፍጡር፡ ለወንድም ኾነ ለሴት፤ የሚሰጠው፡ እንዲያው፡ ያለምክንያትና ያለትርጉም፡ ዝም ብሎ፡ በከንቱ አይደለም።

ስለዚህ: "ማርያም" የሚለው ስም: "እመ አርያም": ማለትም: "በአርያም"፤ ወይም: "በሰማያት ያለች"፤ ወይም: "የምትኖር እናት"፤ ደግሞም: "እምአርያም": ማለትም: "ከአርያም"፤ ወይም: "ከሰማያት የኾነች"፤ ወይም: "ከሰማያት"፤ ወይም: "ከአርያም የተገኘች" ማለት ነው ተብሎ ይተረጎማል።

፫. "እግዚአብሔር እም": ስለሚለው አጠራር:- ይህች ድንግል ማርያም: ከላይ እንደተጠቀሰው: "እግዚአብሔር እም": ማለትም: የእግዚአብሔር እኩያ የኾነች: "እናቲቱ እግዚአብሔር" ለመኾን የበቃች ናት።

"ይህ: እንደምንድር ነው?" ቢሉ: ቀድሞ: "የእግዚአብሔር ልጆች"፤ ኋላም: "የኢትዮጵያ ልጆች" በተባሉት: በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ዘንድ ያለው መልስ: እንዲህ በሚል አጭር ቃል ይጠቃለላል:-

፬. ስለእግዚአብሔር አንድነት፤ ኹለትነትና ሦስትነት ምሥጢር:- ጥንት በሌለው መጀመሪያ: የዓለማቱና የፍጥረታቱ አስገኛና ሠሪ የኾነው እግዚአብሔር፤ እርሱም: አንድ አምላክ የመኾኑን እውነታ ሊያረጋግጥ: ስሙ: "አነ": ማለትም: "እኔ" መኾኑን: ኋላ: ራሱንና ስሙን: በኹለት አሌፋት ለፍጥረቱ ያሳወቀውና በዚሁ ስም የተጠራው ፈጣሪ: አንድ ልጅን ወልዶ: ረቂቃንና ግዙፋት ዓለማትንና ፍጥረታትን ለመፍጠር ባሰበ ጊዜ: በቅድሚያ ያደረገው መለኮታዊ ትንግርት ምን እንደኾነ እንመልከት!

ስሙ: በግእዙ: "አነ"፤ ወይም: በኢትዮጵያኛው: "እኔ" በሚል: በአንድ ቃልና በኹለት አሌፋት የተገለጸው፤ የታወቀውም ፈጣሪ: አንድ ራሱን: "አ" በሚለው: በአሌፋቱ ቀዳሚ ፊደል: ጥንተ-አንድነቱን ካመላከተ በኋላ: "ኹለት ነኝ" በማለት: ኹለትነቱን ለማሳየት ደግሞ: ይህችኑ: "አ"ን: በኹለት ሰባት፤ ወይም: በኹለት ሱባኤ: ከምትቈጠረው: የአሌፋቱ ፲፬ኛ ከኾነችው: ከ"ነ" ጋር በማዋሐድ: አንድነቱንና በተዋሕዶ ወደአንድነቱ የተመለሰው ኹለትነቱ የተገለጠበትን: ራሱን: "አነ" በሚለው: ጾታ-አልባ ስሙ አረጋገጠ።

ደግሞም: የአሌፋቱ ቀዳሚ ፊደል በኾነው: በ"አ" የመጀመሪያ ፊደል: "አነ ውእቱ አልፋ ወአ" ማለትም: "መጀመሪያውም: መጨረሻውም: እኔ ነኝ!" ያለውን ለማጽናት: "አቡነ": ማለትም: "አባታችን" አሰኘ። አኹንም እንደገና: "አነ ውእቱ አልፋ ወአ" ማለትም: "መጀመሪያውም: መጨረሻውም: እኔ ነኝ!" ያለውን ለማጽናት: "እምነ": ማለትም: "እናታችን" አሰኘ።

ስሙ፡ እንዲህ፡ አንድነቱን በሚያመለክተው፡ "አነ" በሚለው፡ በአንዱ ቃልና ኹለትነቱን፡ ደግሞም መጀመሪያውና መጨረሻው እርሱ መኾኑን በሚያመለክቱት፡ "አ" እና "ነ" በተባሉት፡ በኹለቱ አሌፋት አሳወቀ።

እንዲሁም፡ እግዚአብሔር፡ ለብቻው፡ አንድ በመኾኑ፡ "አነ" ማለትም፡ "እኔ" የሚለውን ስም፡ ለራሱ መስጠቱና ዐሠርቱ (ዓሥሩ) ቃላት የተቀረጹባትን ጽላተ ኪዳን በያዘችው ታቦተ ጽዮን ላይ ራሱን መግለጡ፡ ከላይ በተሰጠው ሓተታ እንደተብራራ ይታወሳል።

በዚችው፡ በታቦተ ጽዮን ውስጥ ለታቀፉት፡ ለዐሥሩ ቃላት፡ በግእዙ አካዝ፡ ዐሠርት (ዓሥር) ለሚለው ቀጥር፡ መለያና መታወቂያ ኾና የተመደበችው ምልክት፡ እንዲህ፡ ዕዝል ቅጥል የሌላት፡ ይህች ዓይነቷ "፲" አንዲት ቅንጣት ሠረዝ መኾኗ፡ የቀደመ አንድነቱን፡ በእነዚያ፡ በዐሥሩ ቃላት ውስጥ፡ ራሱን፡ ኹለት ጊዜያት ብቻ፡ "አነ" ማለቱ ደግሞ፡ ተከታይ፡ ኹለትነቱን፡ አረጋግጦ ማሳየቱን ያመለክታል።

እግዚአብሔር፡ መጀመሪያ በሌለው ጥንት፡ ራሱን፡ "አነ"፡ ማለትም፡ "እኔ" እያለ፡ በአንድነቱ በሚጠራበት፡ በዚህ፡ ጾታ-አልባና የብቸኝነት ስሙ እየኖረ ሳለ፡ ኋላ ደግሞ፡ ራሱን፡ "ንሕነ"፡ ማለትም፡ "እኛ" ብሎ በመጥራት፡ አስቀድሞ፡ ኹለትነቱ፡ ቀጥሎም፡ ሦስትነቱ ወደተከሠተበት፡ ወደሦስተኛው ደረጃ መለኮታዊ ትንግርት፡ ራሱን አሸጋግሮ፡ ከፍ በማድረጉ፡ ማንነቱን፡ የበለጠ ገለጠ፤ አሳወቀ። (ዘፍጥ. ፩፣ ፳፮፤ ፳፱። ዘጸአ. ፫፣ ፲፫-፲፬።)

ይኸውም፡ የአንዱ እግዚአብሔር፡ ኹለትነቱ የተከሠተበት፡ አንዱ እውነታ፡ ከላይ እንደተወሳው፡ በአንደኛው ወገን፡ "እግዚአብሔር አብ" ተብሎ፡ በወንድነትና በሙሽርነት፡ በአባትነትና በንጉሥነት፤ በኹለተኛው ወገን ደግሞ፡ "እግዚአብሔር እም" ተብላ፡ በሴትነትና በሙሽሪትነት፤ በእናትነትና በንግሥትነት፡ የመጀመሪያውና የመጨረሻው፡ አንድያ ልጃቸው የኾነውን፡ እግዚአብሔር ወልድን፡ በመለኮትነት መውለዳቸው ነው።

እርሱ፡ እግዚአብሔር ወልድም፡ ረቂቃነትንና ግዙፋኑን ዓለማታቸውንና ፍጡሮቻቸውን፡ የማስገኘቱንና የማከናወኑን፤ የማስተዳደሩንና የመጠበቁን መለኮታዊ ሥልጣንና ኃይል የያዘው፡ የቅድስት ሥላሴ፡ አንዱ አካላዊውና ባሕርያዊው ቃል መኾኑን ማስተዋል ነው።

ይህ መለኮታዊ ልደት፡ የኾነውና የተፈጸመው፡ እግዚአብሔር አብ እና እግዚአብሔር እም፡ ኹለቱም፡ በቀደመው የአንድነት ህልውናቸው ሳሉ፡ በሠሩትና በመሠረቱት፡ በመለኮታዊው የጋብቻ ሥርዓታቸው አማካይነት መኾኑ፡ መታወቅ አለበት።

የአንዱ እግዚአብሔር፡ ሦስትነቱ የተከሠተበት፡ ሌላው እውነታ ደግሞ፡ እግዚአብሔር አብ እና እግዚአብሔር እም፡ ካለመኖር፡ ወደመኖር የመጣው ፍጥረት ኹሉ፡ መንፈሳዊዉ ኾነ ሥጋዊው፡ ሕያው ኾኖ፡ ህልውናው፡ በመለኮታዊዎቹ

ፍጹም ሕይወትና እውነት፣ ሰላምና ፍቅር፣ ሥርዓትና ጸጥታ፣ ቅንነትና በጎነት ጸንቶ፣ ለዘላለም ይቀጥል ዘንድ እንዲያደርግ፡ መለኮታዊውን ሥልጣንና ኃይል የያዘውን፣ የቅድስት ሥላሴ፣ አንዱ አካልና ባሕርይ የኾነውንም፣ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን፣ ከራሳቸው አንድነት፣ ማሥረዳቸው ነው።

አንዱ እግዚአብሔር፣ እንዲህ፡ በሦስትነት በተገለጸበት መለኮታዊ ህልውናው፡ "ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ" ተብሎ በሚመሰገንበት ሥላሴነቱ፡ ኹለተኛውና ሦስተኛው ቅድስናዎች፡ በየተራቸው፡ የወልድና የመንፈስ ቅዱስ ሲኾኑ፡ የመጀመሪያው ግን፡ በአንድነት የተገኘበትን፡ የእግዚአብሔር አብን እና የእግዚአብሔር እምን፡ የአንድነት ህልውና የሚያሳይ መኾኑ ሊታወቅ ይገባል።

ይህም፡ በመለኮታዊው የጋብቻ ሥርዓት መሠረት፡ ኢትዮጵያዊው ኢየሱስ መሢሕ፡ የባልና የሚስት አንድነትን በሚመለከት፡ በእግዚአብሔር ቃል የተገለጸውን፡ የጥንቱን፡ የሥነ ፍጥረቱን ሥርዓት ጠቅሶ ሲናገር፡ "ዘፈጠሮሙ እግዚአብሔር እምትካት፡ ተባዕተ፣ ወአንስተ ገብሮሙ። ...ወይከውኑ ክልኤሆሙ፡ አሓደ ሥጋ። እንከሰኬ፡ ኢኮኑ ክልኤተ፤ አላ፡ አሓዱ ሥጋ እሙንቱ። ዘእግዚአብሔር አስተፃመረ፡ ሰብእ ኢይፍልጥ።"

ማለትም፡ "ጥንቱ፡ የፈጠራቸው እግዚአብሔር፡ ወንድና ሴት አድርጎ ሠራቸው። ...ኹለቱም፡ አንድ ሥጋ ይኾናሉ። እንግዲህ፡ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ፡ ኹለት አይደሉም። እግዚአብሔር፡ እንዲህ፡ አንድ ያደረገውን፡ ሰው አይለየው!" ከሚለው መለኮታዊ ቃሉ ጋር፡ እንዴትና የቱን ያህል እንደሚስማማ፡ ልብ ማድረግ ነው። (ማቴ. ፲፱፥ ፬-፮።)

፩. "አምላክ ሰው ኾነ! ሰው አምላክ ኾነ!" ስለሚለው ዘይቤ፡- "ወይቤ እግዚአብሔር፡- 'ንግበር ሰብአ፡ በአርአያነ፣ ወበአምሳሊነ፡ ከመ ይኩንን ...ኩሎ ምድረ፤ ወኩሎ ዘይትሓወስ ዲበ ምድር። ...ወገብሮ እግዚአብሔር፡ ለእንሰ እመሕያው፡ በአምሳላ እግዚአብሔር፤ ተባዕተ፣ ወአንስተ ገብሮሙ። ወባረኮሙ እግዚአብሔር፤ ወይቤሎሙ፡- 'ብዝኑ ወተባዝኑ! ወምልእዋ ለምድር! ወቅንይዋ!'"

ማለትም፡ "እግዚአብሔርም አለ፡- 'ሰውን፡ በመልካችን፣ እንደምሳሌያችን እንፍጠር! ...ምድርን ኹሉ፣ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሰውንም ኹሉ ይገዛ ዘንድ! ...እግዚአብሔርም፡ የሕያዋንን እናት ልጅ፡ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድ እና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው። እግዚአብሔርም ባረካቸው፤ እንዲህም አላቸው፡- 'ብዙ! ተባዙም! ምድርንም ምሏት! ግዟትም!'"

ደግሞም፡ "ናሁ አዳም ኮነ፡ ከመ አሓዱ እምኔነ፤ ያእምር ሠናየ፣ ወእኩየ!"

ማለትም፡ "እነሆ፡ አዳም፡ መልካሙንና ክፉውን በማወቅ፡ ከእኛ እንደአንዱ ኾነ!" (ዘፍጥ. ፩፥ ፳፮-፳፰። ፪፥ ፳-፳፬።)

ከዚህ በላይ በተሰጠው፡ ከዚህም በታች፡ በሚሰጠው ሓተታ፡ በተጠቀሱትና በሚጠቀሱትም፡ የቅዱሳን መጻሕፍት ቃላት መሠረት፡ በጽላተ-ሙሴም ኾነ፡ በትሱብእት ሥጋዌ አማካይነት፡ ከልጁ ከወዳጁ፡ ከወልደ-እግዚአብሔር ኢየሱስ መሢሕ በፊት፡ "አምላክ ሰው ኾነ! ሰው አምላክ ኾነ!" ያሰኘችው፡ "እግዚአብሔር እም"፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ በቅድሚያ የተዋሐደቻት፡ ቅድስት ድንግል ማርያም መኾኗን፡ በማስተዋል መመልከቱ፡ በእጅጉ ያስፈልጋል።

፩. "ኢትዮጵያ"፡ ስለሚለው የስያሜ ቃል፡- የእግዚአብሔር ልጅ፡ ካህንና ንጉሠ-ሰላም በኾነው፡ በመጠሪያ ስሙም፡ "ኢትዮጲስ" በተባለው፡ በኢትዮጵያዊው መልክ ጸዴቅ፡ "ኢትዮጵያ" የተባለችውና መላውን ሰብአዊ ፍጥረት አጠቃልላ የያዘችው፡ በፈጣሪው በእግዚአብሔርም ዘንድ፡ የምትወክለው ሴት፡ ከዚችው፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም በስተቀር፡ ሌላ ማን ሊኾንና ሊኖር ይችላል? ሊኾንና ሊኖር የሚችል፡ ሌላ ማንም ፍጡር፡ ወይም፡ ነገር፡ ከቶ የለም።

ይህን፡ እግዚአብሔራዊ እውነታም፡ "ኢትዮጵያ፡ ታቦጽሕ እደዊሃ፡ ኀበ እግዚአብሔር!"

ማለትም፡ "ኢትዮጵያ፡ እጆቿን፡ ወደእግዚአብሔር ትዘረጋለች!"።

ደግሞም፡ "'አኮ ከመ ደቂቀ ኢትዮጵያ አንትሙ በኀቤየ፡ ደቂቀ እስራኤል!' ይቤ እግዚአብሔር፡ ዘኾሎ ይመልክ ስሙ።"

ማለትም፡ "ስሙ፡ 'ኹሉን የሚገዛ' የኾነ እግዚአብሔር፡ ‹እስራኤል ልጆች! እናንተ፡ በእኔ ዘንድ፡ እንደኢትዮጵያ ልጆች አይደላችሁም።› አለ።" በሚለው መለኮታዊ ቃል፡ ተረጋግጦ ይታወቃል። (መዝ. ፳፯፡ ፴፩-፴፫። አዎ. ፱፡ ፯።)

፯. ስለታቦተ-ጽዮን፡- ራሱ፡ የእግዚአብሔር ልጅ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከኢትዮጵያዊቷ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በፍጹም ኢትዮጵያዊነት ተወልዶ፡ ወደዚህ ዓለም፡ በሰውነት የመጣው፡ ከፈጣሪያቸው፡ ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ቃል ኪዳን በማፍረስ፡ በሐሰት፡ "የአብርሃም፡ የይስሐቅና የእስራኤል ልጆች ነን!" የሚሉትን፡ አኹንም፡ ጽዮንን ሞልቶ እየፈሰሰ ባለው ኃጢአታቸው ምክንያት፡ ፈጽመው ሊጠፉ ያሉትን፡ አይሁድን ለማዳን መኾኑን በመግለጽ፡ አምነውበት ለተከተሉት ደቀ መዛሙርቱ የተናገረው ቃል፡ እንዲህ ይላል፡-

"ውስተ ፍኖተ አሕዛብ፡ ኢትሑሩ! ወሀገረ ሳምር፡ ኢትባኡ! ወሑሩ ባሕቱ፡ ኀበ አባግዕ ዘተሓጉላ፡ ዘቤተ እስራኤል።"

ማለትም፡ "ወደአሕዛብ መንገድ አትኺዱ! ወደሳምራውያን አገርም፡ አትግቡ! ነገር ግን፡ ከእስራኤል ወገን ወደጠፉት በኀች ኺዱ!"

ቀጥሎም፡ "ኢትዲነውኩ፡ ዘእንበለ ኅበ አባግዕ፡ ዘተሓጉላ፡ ዘቤተ እስራኤል!"

ማለትም፡ "ከእስራኤል ወገን ወደኾኑ፡ ወደጠፉት በጎች ብቻ እንጂ፡ ወደሌላ አልተላከሁም።" (ማቴ. ፲፥ ፭-፮፤ ፲፭፥ ፲፮፥ ፳፬።)

እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በዚህ፡ መለኮታዊ ማንነቱና ኢትዮጵያዊ ምንነቱ፡ እንዲህ በሚል፡ ግልጽና ቀርጥ ቃል ያሳወቀውን፡ ደግሞም፡ በእነዚህ አይሁድ፡ የክህደትና የዓመፅ፤ የአምልኮ አመንዝራነትና የክፋት ኃጢአት ምክንያት፡ በጣዖት መልክ እስከመገለጽ ያደረሰውን፡ ይህን ታላቁን ተልእኮውን ሊፈጽም፡ ገና፡ በብሉዩ ኪዳን ዘመን፡ በእግዚአብሔር ቃልነቱ፡ ዐሠርቱ ቃላትን ኾኖ፡ በግዑዝ ግዝፈት፡ ወደዚህ ዓለም መጣ።

የእግዚአብሔር ቃል የኾነው፡ እርሱ፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ እንዲህ፡ ዐሠርቱ ቃላትን ኾኖ፡ በኹለቱ የድንጋይ ጽላት (ሰሌዳዎች) ላይ፡ በእግዚአብሔር አብ እጅ በተያዘው፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ብርዕ (ብዕር) ይጻፍ ዘንድ፡ እግዚአብሔር እም፡ ፈቃዷ ኾኖ፡ "ታቦተ ጽዮን፤ ጽላተ ኪዳን" በተባሉት፡ በእነዚህ፡ ኹለት የድንጋይ ጽላት (ሰሌዳዎች) ላይ፡ በቅድሚያ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ መዋሐድ ስላስፈለጋት፡ እነሆ! ይኼ መለኮታዊ ትንግርት ተፈጽሞ፡ ይህችው፡ "ታቦተ ጽዮን፤ ጽላተ ኪዳን" አምልኮአዊ ተልኮዋን፡ በምድር ላይ ማካኘድና ማከናወን ጀመረች።

እኒህ፡ ዐሠርቱ ቃላት፡ በማንኛውም፡ የወንድ ኾነ የሴት ሰብአዊ ፍጡር፡ የልቦና ጽላት ላይ፡ በተፈጥሮ የተጻፉ ሲኾኑ፤ ነገር ግን፡ ጥንት፡ በኖላ ዘመን፤ በመካከሉም፡ በሎጥ ዘመን፤ ዛሬም፡ በአኹኑ ትውልድ ዘመን ኾኖና እየኾነ፤ ደርሶና እየደረሰም በሚታየው ነውጥና ጥፋት፡ ከኢትዮጵያ የቅዱሱ ኪዳን ልጆች በቀር፡ በምድር በሚኖሩ ሰዎች ኹሉ ዘንድ፡ ፈጽመው ተንቀው እንደተተዉ፡ በይፋ ይታወቃል።

ይህ ኹሉ ዝክረ ነገር፡ በተለይ፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ዘንድ፡ ታውቆና ታምኖበት የተኖረ ሃይማኖታዊና ምግባራዊ እውነታ ስለኾነ፡ አንባቢዎቻችን፡ ከዚህ ጋር ነክነት ያላቸውን መልእክቶቻችንንና ማብራሪያዎቻችንን፡ እንዲመለሱባቸው ከማሳሰብ በቀር፡ ከዚህ ያለፈ ሐተታን ማከሉ የሚያሻ አልመስለንም።

እግዚአብሔር እም ለተዋሐደቻት፡ ለአምላካዊቷና ለኪዳናዊቷ፤ ለዘለዓለማዊቷና ለአማናዊቷ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ ቀዳሚ አርአያና ምሳሌያዊት ጥላ የኾነችው፡ ይህች፡ አሪታዊቷና ጊዜአዊዋ ታቦተ ጽዮን፡ በዚህ ጣዖታዊ መልካ ተዘጋጅታ መገኘቷ፡ "በምንም ሚዛን፡ መልካም ነው!" ባይባልም፤ ቸሩ ፈጣሪ፡ ለዚህ ዓመፀኛው ይሁዲ ፍጡሩ መዳን ሲል፡ ራሱን፡ ለመስቀል የግፍ ሞት ከመዳረግ የባሰውን፡ ጣዖት እስከመኾን ያደረሰውን፡ የመጨረሻውን ውርደት

በመቀበሉ፡ የማይኸነውና የማያደርገው ምንም ነገር እንደሌለ፡ ፍቅሩንና ቸርነቱን፡ በሚበቃ አሳይቷል።

ይህን የመሰለው፡ ፍጹም ፍቅርና ቸርነት የታየበት፡ ይህ መለኮታዊ ድርጊት የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ተዋሕዶ ሃይማኖታችንንና ምግባራችንን፣ ሥርዓታችንንና ትውፊታችንን፣ በጽኑ መቅደሳዊ ማኅደርነት፡ ለማቆየት፣ በጠንካራ መለኮታዊ ድልድይነትም ለማሸጋገር፣ በቋሚ ሐውልትነት ለማዘከርና በቀና ጎዳናም ለመቀጠል ያስቻለ በመኾኑ፡ ሊወደስ እንደሚገባው አያጠያይቅም።

ይህም እውነታ፡ ፍጥረተ ዓለሙን፡ ለመጨረሻው የደገነትና የትንሣኤ ሕይወት ያበቃ ዘንድ፡ በኋለኛው ዘመን እግዚአብሔር አብ፣ ወእም፣ ወወልድ፣ ወመንፈስ ቅዱስ፡ በመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴነታቸውና ለኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥትነታቸው፡ በተዋሕዶ ባደሩበት፡ በቅድስት ድንግል ማርያምና በተወዳጁ ልጇ፡ በኢየሱስ መሢሕ፡ ለተፈጸመው፡ ለመለኮታዊዋ እናት መሥዋዕትነትና ለመለኮታዊ ልጇ ቤዛነት፡ መልካም ውጤታማነት፡ በቋ ማረጋገጫ ኾኗል።

የዚች የታቦተ ጽዮን አምላካዊ ተልእኮ፡ በእነዚሁ፡ እምቢተኞችና ዐንገተ-ደንዳኖች አይሁድ ዘንድ፡ የበለጠ ክህደትንና ዓመፀኝነትን፣ ተቃዋሚነትንና ክፋትን እንጂ፡ በምንም መንገድ፡ ተቀባይነትንና ተከባሪነትን፣ ተፈጻሚነትንና ፍሬያማነትን፡ ሊአስገኝ ስላልቻለ፣ እነርሱና ምድራቸውም፡ በተለይ፡ እንደገና ጽዋው በሞላው፡ የአምልኮ አመንዝራነት ኃጢአታቸው ምክንያት፡ መደምሰሳቸው፣ የቀሩትም፡ በምርኮ፡ ወደባዕድ አገር መሰደዳቸው የማይቀር መኾኑ፡ በመለኮታዊው ፍትሕ ርትዕ በታወቀ ጊዜ፡ የነበረው ብቸኛ ማማረጫ፡ ይህችኑ፡ ታቦተ ጽዮን፡ ወደተቀደሰው መቆያዋ፡ ወደኢትዮጵያ እንድትመለስ ማድረግ ኾነ።

ይህም እግዚአብሔራዊ ትድግና፡ ኢትዮጵያዊቷ ንግሥት ማክዳ፡ ቅድመ አያቷ መልክ ጼዴቅ ወደቆረቆራትና ኹለተኛ አገርዋ፣ ታቦተ-ጽዮን ወዳለችባት፣ የእስራኤላዊው ዳዊትና የኢትዮጵያዊቷ ቤትሳባ ልጅ የኾነው ሰሎሞን፡ በንጉሥነት ወደሚያስተዳድራት፡ ወደኢየሩሳሌም ባደረገችው የጉብኝት ጉዞ፡ በፍሬያማነት እንዲፈጸም ኾነ።

በዚሁ፡ በተቀደሰውና በገነነው ንግሥታዊ ጉዞ፡ የኪዳናዊው ዳዊትና የኪዳናዊቷ የቤትሳባ ዘር ኾኖ፡ በአጼዬት ማክዳ ማሕፀን፡ ከሰሎሞን የተፀነሠው፡ በሕዝባዊው አጠራር፡ "ምኒልክ" የተባለው፡ እብነ-መለክ፡ ቀደም ብሎ፡ በእናቱ ማሕፀን እያለ፡ ወደትውልድ አገሩ ተመልሶ፡ በዚያ ሲወለድ፣ የኋላ ኋላ ደግሞ፡ ይኸው ምኒልክ፡ ለዓቅሙ-አዳም ሲደርስ፡ በእርሱ አማካይነት፡ ይህችው ታቦተ ጽዮን፡ ወደኢትዮጵያ ተመልሳ ገብታ፡ በምድራቱ ኹለንተና መዐዘናት ተዘዋውራ ከባረከች በኋላ፡ የመጨረሻ መቆያዋ፡ አክሱም ኾኖ፡ በዚያ፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች ዘንድ፡ በፍጹም ታማኝነትና ባለአደራነት ስትመለክ ኖረች።

እኒያ የካዲትና ያመጡት አይሁድ ግን፡ በንስሐ እንዲመለሱ፡ በኢትዮጵያዊው ነቢይ፡ በኤርምያስና በኢትዮጵያውያን ደቀ መዛሙርቱ፡ በአቤሜሌክና በባሮክ አማካይነት፡ ከእግዚአብሔር የተላለፈላቸውን የምክርና የማስጠንቀቂያ መልእክት፡ ሰምተው ለመቀበልና ለመፈጸም፡ "እምቢ!" በማለታቸው፡ እነርሱና ምድራቸው፤ ቤተ መቅደሳቸው ጭምር፡ በባቢሎን ጦር ኃይል ተቃጥለው ሲጠፉ፤ የተረፉት ደግሞ፡ ለሰባ ዓመታት፡ የሰደት መከራ ተዳርጉ።

ይህችው ታቦተ ጽዮን፡ በተቀደሰችው፡ የኢትዮጵያ ምድር፤ በቅዱሳኑና በቅዱሳቱ የኢትዮጵያ ልጆችም ዘንድ፡ ተከብራና ተወድዳ፤ በአግባቡ ስትመለክ ከኖረች በኋላ፡ የ፩ሺ፭፻ው ዘመነ ፍዳ አብቅቶ፡ ቸሩ ፈጣሪ፡ ዘለዓለማዊ የምሕረት ቃል ኪዳኑን፡ ለፍጥረቱ ኹሉ የሚያቀዳጅበት፡ ዘመነ ሥጋዌ በተቃረበበት ጊዜ፡ በእግዚአብሔር አብና በእግዚአብሔር እም፤ በእግዚአብሔር ወልድና በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡ መለኮታዊ ሥልጣንና ተአምራዊ ጸጋ፡ ራሷን፡ ለፍጹም ንጽሐ ባሕርይ ባበቃችው በቅድስት ድንግል ማርያም ሰውነት ላይ የተፈጸመውን፡ ሌላውን፡ ታላቁን፡ ዕጩን ድንቅ መለኮታዊ ትንግርት ደግሞ፡ እስኪ እናብሥራችሁ!

ይኸውም፡ "ጽላተ ሙሴ፤ ጽላተ ኪዳን"፤ ወይም፡ "ታቦተ ጽዮን" በተባለችው፡ በዚችው፡ ኹለት ሰሌዳዎች ባሏት፡ የዕብነ በረድ ቅርጾች ላይ፡ ራሱ ቃል እግዚአብሔር፡ ዐሥሩ ቃላት ኾኖ ከመጻፉ በፊት፡ እግዚአብሔር እም፡ ቀድማ፡ በመንፈስ ቅዱስ ግብር፡ እነዚያን ኹለት የዕብነ በረድ ሰሌዳዎች እንደተዋላደች ይታወሳል። በመጨረሻው የሕይወት ዘመን፡ ልክ በሥጋዌው ጊዜ፡ ድንግል ማርያም፡ እግዚአብሔር ወልድን ከመፅነሷ በፊት፡ እግዚአብሔር እም፡ ቀድማ፡ በመንፈስ ቅዱስ ግብር፡ የዚችኑ፡ በንጽሕናና በቅድስና ፍጹም የበቃውን የድንግል ማርያምን ሰውነት እንደተዋላደች ኹሉ፡ ማለት ነው።

አኹን፡ ከላይ እንደተጠቀሰው፡ የ፩ሺ፭፻ው ዘመነ ፍዳ አብቅቶ፡ ቸሩ ፈጣሪ፡ ዘለዓለማዊ የምሕረት ቃል ኪዳኑን፡ ለፍጥረቱ ኹሉ የሚያቀዳጅበት፡ ዘመነ ሥጋዌ በተቃረበበት ጊዜ፡ ያችው፡ ጽላቷን የተዋላደችው፡ እግዚአብሔር እም እና በእርሷ ላይ፡ ዐሥሩ ቃላት ኾኖ የተጻፈው፡ እግዚአብሔር ቃል፡ ኹለቱም፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ረቂቅ ጥበብ፡ ተነሥተው፡ ከጽላቷና ከታቦተ ጋር፡ ራሷ፡ ሕያውት የድንግል ማርያም ፍጹም ሰውነት ኾኑ።

ያችም፡ ፍጹም ንጽሕትና ቅድስት የኾነችው፤ በቅድሚያ እግዚአብሔር እም፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ልዩ ግብር ተዋሕዳት፡ እግዚአብሔር ወልድን ፀንሳ የምትወልድ፡ የድንግል ማርያም ሰውነት፡ በመለኮታዊው የጋብቻ ቅዱስ ሥርዓት ተወስነው፡ እዚያው፡ አኩስም ይኖሩ በነበሩት፡ በኢያቄም አብራክ አማካይነት፡ ምንም የሚሳነው በሌለ በእግዚአብሔር ዕጩን ድንቅ ሥራ፡ በሐና ማሕፀን ዐርፋ፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በታላላህ ጌ ቀን፤ ፩ሺ፬፻፹፫ ዓመተ ኪዳን ተፀነሰች።

ከዚያም፡ በምክንያታቸው ምክንያት ሲያዝኑና ሲተክዙ፤ በሃይማኖት ተስፋና በምግባራዊ ሕይወት፡ ጸንተው፡ ዘወትር ሲጸልዩና አምላካቸው እግዚአብሔርን፤ "እምነ ጽዮን!" ማለትም፡ "እናታችን ጽዮን" የሚሏትን፡ ታቦተ ጽዮንንም ሲማፀኑ የኖሩት፡ ኢያቄምና ሓና፡ በታላቅ ደስታ ተመልተው፡ ወዲያው፡ በዐቃቤ መልአካቸው፡ በቅዱስ ገብርኤል እየተጠበቁና እየተመሩ፡ ጉዟቸውን፡ ወደኹለተኛዬቱ አገራቸው፡ ወደኢየሩሳሌም ሊያደርጉ፡ ከአኩረም ተነሡ። ዱር ለዱር ሲጓዙ ቆይተውም፡ ምድረ ከነዓን፡ በደኅና እንደደረሱ፡ ብዙም ሳይቆዩ፡ ሕፃን ማርያም፡ በሊባኖስ ተራራ ባለ የተክል ቦታ፡ በመስከረም ፩ ቀን፤ ፭ሺ፬፻፹፬ ዓመተ ኪዳን፡ ተወለደች።

በዚህ ኹኔታ፡ ይኸው መልአክ፡ እንዲህ እየጠበቃቸውና እየመራቸው፤ ሕፃኑቱ ማርያም፡ የእናቷን ጡት እየጠባች፤ ወላጆቿም፡ የአንዲት ቅንጣት የምክንት ልጃቸውን ጽኑ ፍቅር፡ እርሷን በማቀፍና በመሳም እየተወጡ፡ ለሦስት ዓመታት ከሦስት ወራት ያህል፡ በእየጥሻው በሚሠሩት ዳስና በእየዋሻው በሚቀልሱት ኅጅ እየኖሩ ከቆዩ በኋላ፡ በታኅሣሥ ፫ ቀን፤ ፭ሺ፬፻፹፮ ዓመተ ኪዳን፤ ይኸውም፡ የዛሬ ፪ሺ (ኹለት ሺህ) ዓመታት ግድም፡ ሕፃን እሙ-አርያም፡ አማናዊቷና ሰብአዊቷ፤ ሕያውቷና ዘለዓለማዊቷ ታቦተ ጽዮን፤ ጽላተ ኪዳን ኾና፡ ወደኢየሩሳሌሙ ቤተ መቅደስ ተመልሳ ገባች።

በዚያች፡ በጽላተ ኪዳኗ ላይ ተቀርጾ፡ በዚያች፡ በታቦተ ጽዮን (ሣጥን) ማደሪያው ውስጥ ተቀምጦ የኖረው፡ እግዚአብሔር ቃል፡ በታኅሣሥ ፩ ቀን፤ ፭ሺ፬፻፺፱ ዓመተ ኪዳን፡ በመልአኩ፡ በቅዱስ ገብርኤል ምሥራች፡ አማናዊው ሰው ኾኖ፡ የ፲፭ (ዐሥራ አምስት) ዓመት ቆንጆ በኾነችው፡ በኢትዮጵያዊ ድንግል እመአርያም ማሕፀን እስኪፀነስ ድረስ፤ ከዚያም፡ ይህችው ቅድስት ድንግል እመአርያም፡ ሮማዊው ቁሣር አውግስጦስ፡ ትንቢቱን ሊያስፈጽም፡ ባወጣው ዐዋጅ መሠረት፡ በጸድቁ ኢትዮጵያዊ ዮሴፍ ጠባቂነትና በጸድቂቱ ኢትዮጵያዊት ሰሎሜ አገልጋይነት፡ ወደቤተ ልሔም ተጉዛ፡ የዓመተ ምሕረቱ መግቢያና የመጀመሪያው ዕለት በኾነው፡ በመስከረም ፩ ቀን፤ ኢትዮጵያዊ ሕፃን ልጇን ኢየሱስ መሢሕን፡ በበረቱ እስክትወልደው ድረስ፡ መኖሪያዋ በኾነው፡ በዚያ፡ በኢየሩሳሌም ቤተ መቅደስ ቆየች።

"ብኪ ድኅነ ዓለም! ወበወልድኪ ኮነ ሰላም!"
ስለሚለው ሃይማኖታዊ ይትበሃል፤

የኢትዮጵያ ልጆች፡ በግእዙ፡ "ብኪ ድኅነ ዓለም! ወበወልድኪ ኮነ ሰላም!"፤ በነጠላው ኢትዮጵያኛ ትርጉሙም፡ "ዓለሙ፡ በአንቺ ዳነ! በልጅሽም፡ ሰላም ኾነ!" እያሉ፡ አዳኝነትን፡ ለቅድስት ድንግል ማርያም፤ ሰላም ማስገኘትን ደግሞ፡ ለወልደ እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስ በመስጠት የሚጸልዩትና የሚዘምሩት፡ ይህ፡ የምሥራች ቃል፡ ከላይ ጀምሮ፡ እስካኹን ሲታተት፡ ከዚህ ከደረሰው፤ የኢትዮጵያ ልጆችም፡ አምነው ከተቀበሉት፡ የእግዚአብሔር እውነታ የተነሣ ነው።

ይኸውም፡ እጅግ በጸናው ክፋቱና እጅግ በበዛው ኃጢአቱ ምክንያት፡ ከእግዚአብሔር ሕይወት ውጪ ኾኖ የጠፋው ፍጥረተ ዓለም የዳነው፡ በእርሷ፡ በቅድስት ድንግል ማርያም መኾኑ የተረጋገጠው፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ እርሱን፡ እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስን ከመጽነሷ በፊት፡ እግዚአብሔር እም፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ አስቀድማ ልትዋሐዳት አስፈላጊ ኾኖ፡ ይኸው ተዋሕዶ፡ በዚህ መልክና ይዘት ሊፈጸም በመቻሉ ነው።

ይህንም መለኮታዊ ትንግርት፡ በበለጠ ለማብራራት፡ ድንግል ማርያም፡ በራሷ ፍላጎትና ምርጫ፤ በራሷ ቅርጽ ውሳኔና አድራጎት፡ ራሷን፡ በእግዚአብሔር መልክ ለተፈጠረችበትና በእግዚአብሔር ቃል፡ "ከእኛ እንዳንዱ ኾነች!" ለተባለችበት ፍጹምነት አብቅታ በተገኘችበት ጊዜ፡ በቅድሚያ፡ እግዚአብሔር እም፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ ተዋሐደች።

ልክ፡ ይህች የመለኮትና የትስብእት ተዋሕዶ በተፈጸመባት አፍታ ነው፡ "ብኪ ድኅነ ዓለም"፡ ማለትም፡ "ዓለም፡ በአንቺ ዳነ!" የሚለው የምሥራች ዐዋጅ የታወጀውና የተፈጸመው።

አለዚያ፡ የሰብአዊ ፍጡር አካልና ባሕርይ፡ የእግዚአብሔርን፡ አካልና ባሕርይ ሊያስገኝ፤ ሊወልድና ሊያሠርፅ አይቻለውም። የእግዚአብሔር የማዳኑ ምልክትና የምሕረቱ ማረጋገጫ ደግሞ፡ ይህ የእግዚአብሔር እም፡ መለኮታዊ አካልና ባሕርይ፡ ከድንግል ማርያም የሰውነት አካልና ባሕርይ ጋር በተዋሕዶ አንድ መኾኑና መክበሩ ነው።

እውነተኛውና ፍጹሙ፤ ዘለዓለማዊውና እግዚአብሔራዊው ሰላም የተገኘው ደግሞ፡ በኢትዮጵያዊው ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መኾኑ የተረጋገጠው፡ እርሱ፡ ራሱ ኢየሱስ መሢሕ፡ ኃጢአትንና ሞትን ላስከተሉት፡ ለክፋትና ለሐሰት፡ ምንጭና አባት ከኾነው፡ ከዲያብሎስ ጋር፡ ከፍጥረት መጀመሪያ አንሥቶ፡ በመንፈስም፤ በነፍስም፤ በሥጋም፡ ሲያካኸድ የኖረው ጦርነት፡ የእግዚአብሔር አብና የእግዚአብሔር እም ድንግል ማርያም አንድያ ልጅ የኾነው፡ እርሱ፡ ኢየሱስ መሢሕ፡ በመስቀል ላይ፡ መሥዋዕት ኾኖ፡ ሥጋውን በመቀረስ፤ ደሙንም በማፍሰስ፡ በፈጸመው ቤዛነቱ፡ የድል አድራጊነቱ ባለቤትነት፡ እንዲህ ስለተጠናቀቀ ነው።

ስለቅድስት ድንግል ማርያም፡ ማንነትና ምንነት፡ እስከዚህ በተሰጠው ሐተታ፡ የተገለጸውን እውነታ፡ እንዲህ የሚለው፡ የሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤል ቃል ያጠቃልለዋል፡-

"ወይቤላ መልአክ፡- 'ኢትፍርሂ ማርያም! እስመ ረከብኪ ሞገስ በጎበ እግዚአብሔር። ወናሁ ትፀንሲ፤ ወትወልዲ ወልደ፤ ወትሰይሚዪዮ ስሞ፡ 'ኢየሱስ'፤ ውእቱ ዐቢይ፤ ወልደ እግዚአብሔር ልዑል፤ ወይሁቦ እግዚአብሔር አምላክ፡ መንበረ ዳዊት አቡሁ፤ ወይነግሥ ለቤተ ያዕቆብ ለዓለም፤ ወአልቦ ማገለቅት ለመንግሥቱ።"

"ወትቤሎ ማርያም፡ ለመልአክ፡- 'እርኑ ይከውነኒ ዝንቱ፡ እንዘ ኢየሱም ጠላብ!?"

"ወአውሥኦ መልአክ፡ ወይቤላ፡- 'መንፈስ እግዚአብሔር ቅዱስ፡ ይመጽእ ላዕሌኪ። ወኃይለ ልዑል ይጸልለኪ። ወዘኒ፡ ይትወለድ እምኔኪ፡ ቅዱስ ውእቱ። ወይስመይ፡ (ወልደ እግዚአብሔር ልዑል)።"

"ወናሁ ኤልሣቤጥ፡ እንተ እምአዝማድኪ፡ ይእቲኒ፡ ፀንሰት፤ ወረከበት ወልደ፡ በልህቃቲሃ፤ ወበርስአቲሃ።"

"ወናሁ ሳድስ፡ ዝንቱ ወርህ፡ ለእንተ ይብልዋ መካን። እስመ አልቦ ነገር፡ ዘይሰአኖ ለእግዚአብሔር።"

"ወትቤሎ ማርያም፡ ለመልአክ፡- 'ነየ፡ ዓመተ እግዚአብሔር! ይከነኒ፡ በከመ ትቤለኒ!"

ማለትም፡ "መልአኩም፡ 'ማርያም ሆይ! አትፍሪ! በእግዚአብሔር ዘንድ፡ ሞገስን አግኝተሻልና። እነሆ! ትፀንሻለሽ፤ ወንድ ልጅንም ትወልጃለሽ፤ ስሙንም፡ 'ኢየሱስ' ትዩዋለሽ። እርሱም፡ የልዑል እግዚአብሔር ልጅ ስለሆነ፡ ታላቅ ነው። እግዚአብሔር አምላክም፡ የአባቱን፡ የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል፤ በያዕቆብ ቤትም ላይ፡ ለዘለዓለም ይነግሣል፤ ለመንግሥቱም፡ ፍጻሜ የለውም።' አላት።"

"ማርያምም፡ መልአኩን፡- 'ወንድ ስለማላውቅ፡ ይህ፡ እንዴት ይኾንልኛል!?' አለችው።"

"መልአኩም መልሶ፡ እንዲህ አላት፡- 'የእግዚአብሔር ቅዱስ መንፈስ፡ በአንቺ ላይ ይመጣል። ቅዱስ እግዚአብሔር አብም፡ በልዑል ኃይሉ ያቅፍሻል። ስለዚህ፡ ከአንቺ የሚወለደው እርሱ፡ አንዱ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ነው፤ (የልዑል እግዚአብሔር አብ ልጅ)ም ይባላል።"

"እነሆ! ከዘመዶችሽ አንዷ፡ (ኤልሣቤጥ)፡ እርሷም እኮ! በዚህ፡ ባፈጀ ዕድሜዋና እርጅናዋ፡ ፀንሳ፤ ወንድ ልጅን አግኝታለች።"

"እነሆም! (መኻን!) ለሚሷት፡ ለእርሷ፡ ይህ ፀንሷ፡ ስድስት ወር ኾኖታል። ለእግዚአብሔር፡ የሚሳነው ነገር የለምና።"

"ማርያምም፡ መልአኩን፡- 'እነሆኝ እኔ! የእግዚአብሔር ባሪያ! እንዳልኸኝ፡ ይኾንልኝ!' አለችው።"

ቅድስት ድንግል ማርያም፡ እንደማንኛውም ሰብአዊ ፍጡር፤ እንደወንድም፤ እንደሴቱም፡ ያን፡ ፈጣሪ፡ "በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ከእኛ፡ እንደአንዱ ኾነም!" በተባለለት ሰውነቷ፡ ከኢያቄም አብራክና ከሓና ማሕፀን ጀምሮ፡ እግዚአብሔርን መስላ ለተገኘችበት ፍጹምነት ራሷን፡ አብቅታ በመገኘቷ፡ ይኸው፡ በቅድሚያ፡ የእግዚአብሔር እም መለኮታዊ ውሕደትን የተጎናጸፈች ኾነች፤ ከዚህ የተነሣም፡ "አምላክ፡ ሰው ኾነ! ሰውም፡ አምላክ ኾነ!" ለሚለው፡ ለተዋሕዶው ሃይማኖታዊ ዘይቤ፡ የመጀመሪያዋ፡ ሕያውት ምዕራፍና መጽሔት ኾነች፤

ከላይ የተጠቀሰውን፡ የልዑል እግዚአብሔር፡ ባለሟል የኾነውን፡ የሊቀ መላእክት ቅዱስ ገብርኤልን፡ የምሥራች ቃል ለመስማትና ለመቀበል፡ ለመፈጸምና ለፍሬ ለማብቃትም፡ በጠቅላላ፡ ከሰዎች፡ በተለይም፡ ከሴቶች መካከል፡ የመጀመሪያዎ ድንግል ኾነች።

ይህን፡ የመልአኩን፡ የምሥራች ቃል ተከትሎ፡ የኾነው ኹሉ፡ ይህችው ኢትዮጵያዎ ድንግል ማርያም፡ 'ወንድ ስለማላውቅ፡ ይህ፡ እንዴት ይኾንልኛል!?' ብላ ላቀረበችለት ጥያቄ፡ መልአኩ፡ የእግዚአብሔርን ልጅ ለመውለድ፡ በእግዚአብሔር አብና በእርሷ መካከል ስለሚኾነው ምሥጢራዊ ጉዳይ፡ በማስረጃ ያመላከታት፡ እንዲህ በሚል ቃል፡ ሊገለጽ የሚቻለው ኹኔታ ነበር።

ይኸውም፡ በመለኮታዊው ሥርዓተ ጋብቻ ተወስነው፡ ነገር ግን፡ ያለፍሬ፡ ለረዥም ዘመን፡ በባልና ሚስትነት የኖሩት፡ ዘካርያስና ኤልሳቤጥ፡ በዚያ፡ ባፈጀው፡ የእርጅና ዕድሜያቸው፡ ልጃቸውን፡ መጥምቁ ዮሐንስን ለመውለድ፡ "ምንም የማይሳነው" የተባለው እግዚአብሔር፡ በኹለቱ፡ ማለትም፡ በዘካርያስና በኤልሳቤጥ ሰውነት ባሳደረው የፍትወት ስሜት ተገፋፍተው፡ በመካከላቸው፡ የሩካቤ ሥጋ ግንኙነትን እንዲያደርጉ ባስቻላቸው ዓይነት፡ ይህም፡ መንፈስ በኾነው መለኮት እና በፍጹም፡ የኹለንተና ብቅዓት፡ ወደመንፈሳዊው የመለኮት ህልውና የመለወጥ ኃይልን በተቀዳጀው ትስብእት መካከል፡ በቀደመው መለኮታዊ የጋብቻ ሥርዓት፡ እንደዚያው የሚፈጸም ስለመኾኑ፡ የሰጣት መግለጫ ነበር።

መልአኩ፡ ያን ኹኔታ ማስረጃ አድርጎ ስላቀረበላት፡ እርሷም፡ ያን ማስረጃ፡ ለጥያቄዋ በቂ መልስ እንደኾነ አድርጋ በእምነት ስለተቀበለች፡ እንደመልአኩ የምሥራች ቃል፡ ጥንት፡ በመጀመሪያ፡ ከፍጥረተ ዓለም በፊት፡ በእግዚአብሔር እም-ነቷ፡ (እግዚአብሔር ወልድ) በተባለበት ማንነቱና ምንነቱ፡ በመካከለኛው የፍጥረት ዘመንም፡ በእርሷ የታቦተ ጽዮኗ ጽላትነቷ ላይ፡ በእግዚአብሔር ቃልነቱ፡ ተጽፎ ሲመለክና በአምላክነቱ ሲሠራ የኖረው፡ ያው አንዱ፡ እግዚአብሔር ወልድ፡ አኹን፡ በመጨረሻው የሕይወት ዘመን፡ "ኢየሱስ ክርስቶስ" ተብሎ፡ ከዚችው፡ ከቅድስት ድንግል ማርያም፡ በሰውነት በወለደችው ጊዜ፡ መለኮታዊውና ትስብእታዊው አባቱ፡ እርሱ፡ እግዚአብሔር አብ፡ መለኮታዊዋና ትስብእታዊዋ እናቱ ደግሞ፡ እርሷ፡ እግዚአብሔር እም የተዋላደቻት ቅድስት ድንግል ማርያም መኾኗ፡ እውንና እሙን ኾኖ ተረጋገጠ።

"ወልደ አብ ፡ ወልደ ማርያም"፡ "የአብ ልጅ ፡ የማርያም ልጅ" የኾነውና የተባለው፡ ኢየሱስ መሢሕ፡ የመለኮትና የትስብእት ወላጆቹ ከኾኑት፡ ከእግዚአብሔር አብ አባቱ እና ከእግዚአብሔር እም ድንግል ማርያም እናቱ፡ እንዲህ ተወልዶ፡ እርሷ፡ ቅድስት እናቱም፡ በመስቀሉ ሥር ሳይቀር በመቆም፡ ለአንዲት ቀን እንኳ ሳትለየው፡ ዲያብሎስንና የእርሱ የክፋት ሠራዊቱ የኾኑትን፡ ርኩሳን መናፍስቱንና ሰብአውያን ግብረ ዐበሮቹን፡ በቤዛነት የፍቅር ኃይል፡ ለ፴፫ ዓመታት ያህል በመዋጋት፡ በመጨረሻ፡ ኹሉንም፡ በድል አድራጊነት አሸንፎ፡ ከምድረ ገጽ አስወገደ።

ነፍሳዊውንና ሥጋዊውን፤ መንፈሳዊውንም የድል አድራጊነት መሣሪያ፣ ለቅዱሳንና ለቅዱሳት ሓዋርያቱ፤ ላመኑበት ተከታዮቹም ኹሉ ካሰረከባቸው በኋላ፡ ራሱም፡ መንፈስ ቅዱስ ኾኖ እስኪመለስ ድረስ፡ እርሷ፡ እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በመካከላቸው ባለችበት ጉባኤ ተሰባስበው ባሉበት፡ በዓይናቸው እያዩት፡ ወደሰማይ ዐረገ።

ባረገ፡ በዐሥረኛውም ቀን፡ አኹንም፡ እርሷ፡ እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በእኒሁ ሓዋርያቱና ባመኑበት ተከታዮቹ መካከል ባለችበት ጉባኤ ተሰባስበው ሳሉ፡ "አንትሙስ ትጠመቁ፡ በመንፈስ ቅዱስ!" ማለትም፡ "እናንተ ግን፡ በመንፈስ ቅዱስ ትጠመቃላችሁ!" ብሎ የሰጣቸውን፡ የተስፋ ቃሉን በመፈጸም፡ በኹሉም ላይ መንፈስ ቅዱስ ኾኖ ወረደባቸው፤ ተዋሓዳቸውም። (የሓዋ. ፩፣ ፬-፮፣ ፪፣ ፩-፬።)

ከዚህ በኋላ፡ እርሷ፡ ዋና ማእከላቸውና ሰብሳቢያቸው በመኾኗ፡ የእርሷና የእርሱ የኾነችውን፡ የኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥትን ምሥራች፡ ለፍጥረተ ዓለሙ ኹሉ ለማዳረስ፡ እኒሁ ሓዋርያቱና ያመኑበት ተከታዮቹ፡ በእየአህጉሩ ተበታተኑ። ተልእኳቸውን እየፈጸሙ ሲመለሱም፡ በእርሷ ዙሪያ እየተሰበሰቡ፡ ተልእኳቸውን ሲያስፋፉ፡ ለሠላሳ ዓመታት ያህል ዐብረዋት ኖሩ።

መቸም፡ አይሁድ፡ ኢትዮጵያዊው መሢሕ ኢየሱስ፡ በሥጋውና በደሙ የዋጁትና ዐትዋ ያጸናት፡ ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ እየተስፋፋች የመኼዷን ኹኔታ እያዩ፡ ዝም ብለው መቀጠልን፡ ሊቋቋሙት የማይቻላቸው ኾነ። ይህ አሥጊ ኹኔታ፡ የክፉ ቅንዓት፡ ነበልባላዊ እሳትን፡ በውስጣቸው ስለኮሰተረባቸው፡ የመጥፋታቸው አደጋ ኾና የተጋረጠባቸውና በእነርሱ ዘንድ፡ ለሰላማቸው፡ ጠንቅ ኾና ያገኟት፡ ቅድስት ድንግል ማርያም መኾኗን አረጋገጡ።

በዚህ ጊዜ፡ እርሷን ለማስወገድ የሚያስችላቸውን ዘዴ ሲፈልጉ፡ ቀደም ብለው፡ በተወዳጁ ልጇ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ የተጠቀሙበትና የፈጸሙበት ግፍ፡ ያለችግር፡ በቅርብ ተከሠተላቸው። ስለዚህ፡ አኹንም፡ ያንኑ ዘዴ፡ በእርሷ፡ በእናቱም ላይ ለመፈጸም ይዘጋጁ ጀመር።

ይህን ክፉ ዕቅዳቸውን ያወቀ መንፈስ ቅዱስ፡ ይህንኑ ውጥናቸውን፡ በሥራ ላይ ከማዋላቸው በፊት፡ እሙ-እግዚአብሔር፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በ፳፬ (ስድሳ አራት) ዓመቷ፡ ወደገነት የምትፈልገበት ጊዜ ስለደረሰ፡ በጥር ፳፩ ቀን፣ ፵፰ ዓመተ ምሕረት፡ በሕይወተ ሥጋዋ እንዳለች፡ ወደገነት ተነጠቀች።

ይህ፡ የእግዚአብሔር እም፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በሕይወተ ሥጋ እያለች፡ ወደገነት የመነጠቋ መለኮታዊ ትንግርት፣ ማለትም፡ የፍልስቷ ዝክረ ነገር፡ በሚቀጥለው፡ ንኡስ ርእስ ነገር ሥር፡ ተገልጾ ታገኙታላችሁና አከታትላችሁ ተመልከቱት።

**"አስተርእዮ" ምን ማለት ነው?
መልእክቱስ፡ ምንድር ነው"**

የቅድስት ድንግል ማርያም፡ የፍልሰቷ መታሰቢያ በዓል፡ በየዓመቱ የሚውለው፡ ጥር ፳፩ ቀን ነው። እርሱም፡ "አስተርእዮ ማርያም" በሚል ስያሜ ይጠራል፤ በዓሉ፡ እንዲህ ባለ ስያሜ ሊጠራ ያስፈለገበትን ምክንያት ለማብራራት፡ ይኸው ምክንያት፡ ታላላቅ የኾኑ አምላካውያት ምሥጢራት የተከሠቱበትን ኹኔታዎች ያካተተ በመኾኑ፡ ሰፊና ጥልቅ ቢኾንም፡ በጥቂቱ ሳንገልጸው አናልፍም።

በመጀመሪያ ነገር፡ "አስተርእዮ" የሚለው፡ የግእዙ ቃል፡ "አሳየ፤ ገለጠ፤ አበራ፤ ነገረ፤ አስተማረ፤ አሳወቀ፤ አስረዳ" ማለት ነው። "አስተርእዮ" የሚለውም ቃል፡ ከዚህ የተገኘ ሲኾን፡ "የገለጠበት፣ የተገለጠበት፤ ያሳየበት፣ የታየበት፤" ማለት ነው። ምኑን የገለጠበትና ያሳየበት? ማንነቱንና ምንነቱን ነዋ! ምን ኾኖ፣ እንዴትስ ኾኖ የተገለጠበትና የታየበት? ይህ ኾኖ፣ እንዲህም ኾኖ የተገለጠውና የታየው፡ እርሱ፡ ማነው? "እውነትና መንፈስ የኾነው፡ እርሱ፡ የማይታየው፡ ፈጣሪና የአማልክት አምላክ እግዚአብሔር፡ በገሃድ ሊገለጥና በግዘፍ ሊታይ፡ ሰው ኾነ! በሰውነት ተገልጦ ታየ!" ለማለት፡ ይህ ኹሉ መለኮታዊ ትንግርት የተፈጸመበት ወራት፡ "አስተርእዮ" ተባለ።

ይህ አስተርእዮት፡ ማለትም፡ እግዚአብሔር፡ በሰውነት የመገለጡና የመታየቱ ምሥጢራዊ ትንግርት የተፈጸመበትን ኹኔታ፡ እስኪ፡ እንዲህ በሚል አጭር ቃል እናቅርበው!

ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በተፈጠረችበት፡ በእግዚአብሔር መልኳ፣ በእርሱ በፈጣሪዋም፡ "ከእኛ፡ እንደአንዱ ኾነች!" በተባለችበት አምላካዊ ማንነቷ፡ ራሷን፡ ለዚያ ፍጹምነት አብቅታ ተገኘች። በዚህ ጊዜና ከዚህ የተነሣ፡ እግዚአብሔር ወልድ፡-

በቅድሚያ፡ ለሌላ ለማንም ፍጡር ተገልጦና ታይቶ ሊታወቅ ባልቻለ የአስተርእዮቱ ምሥጢር፡ ከፈጣሪ በኩል፡ ራሱ እግዚአብሔር፣ ከቅዱሳን መላእክቱ ወገን፣ ቅዱስ ገብርኤል፣ ከሰብአውያን ፍጡሮቹም በኩል፡ ራሷ፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ እኒህ ሦስቱ ብቻ ባወቁት ክሥተትና ርእዮት፡ የድኅነቱ ምሥራች በተነገረበት፡ በታኅሣሥ ፩ ቀን፡ ፭፻፲፱፻፺፱ ዓመተ ኪዳን፡ እግዚአብሔር እም በተዋሐደቻት፡ በእርሷው፡ በቅድስት ድንግል ማርያም ማሕፀን፡ በትስብእትነት ተፀነሰ፤

ቀጥሎ፡ የአስተርእዮቱን አድማስ፡ በበለጠ በማስፋት፡ በፈጣሪ በኩል፡ ራሳቸው ቅድስት ሥላሴና በመንበረ ጸባዖቱ ዙርያ ያሉትን፣ በሱራፌልና በኪሩቤልም የታቀፉትን አርባዕቱ እንስሳን፣ ከቅዱሳን አንጋደ መላእክትም፡ ከነመንጎቻቸው፡ በሜዳ ሠፍረው በነበሩ እረኞች ዘንድ የታዩት፡ የሰማይ መላእክት፣ የምድር ሠራዊት ከኾኑት፡ ከሰው ወገኖች ደግሞ፡ እነቅዱስ ዮሴፍና ሕፃኑን ኢየሱስን ያሟሙቁት እንስሳት፣ እረኞቹም፡ ከነመንጎቻቸው፣ ከዚያም፡ እነሰብአ ሰገል ብቻ ባወቁት፡ የምሕረቱ ዓመት በባተበት፡ በመስከረም ፩ ቀን፡ በሰውነት ተወለደ፤

እንዲህ፡ በፍጹም ሰውነት፡ እስካኹን፡ ለጥቂቶችና ለብዙዎች ብቻ የተገለጠውና የታየው እግዚአብሔር፡ አኹን ደግሞ፡ ይኸው፡ እውነተኛ ማንነቱና ምንነቱ፡ ለፍጥረት ዓለሙ በሙሉ፤ ለኹሉም፡ በይፋ ይታወቅ ዘንድ፡ በጥር፡ ፲፩ ቀን፤ ፴ ዓመተ ምሕረት፡ ሰማዩ ተከፍቶና አባቱ እግዚአብሔር አብ፡ "ዝንቱ ውእቱ ወልድየ፡ ዘአፈቅር፡ ዘቦቱ ሠመርኩ!"

ማለትም፡ "ቀድሞ፡ በመጀመሪያ፡ በመለኮትነት፤ ኋላም፡ በመጨረሻ፡ በሰውነት፡ ከእግዚአብሔር እም ቅድስት ድንግል ማርያም የወለድሁት፡ የምወድደው፤ በእርሱም ደስ የምሰኝበት ልጄ፡ ይህ ነው!" ብሎ ቃሉን በማሰማት፤

እናቱ እግዚአብሔር እም፡ ቅድስት ድንግል ማርያምም፡ በወንዙ አጠገብ ቆማ፡ የራሷንና የእርሱን ማንነትና ምንነት፡ በእናትነቷ በማረጋገጥ፤

እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም፡ "ወናሁ ተርጎሞ ሎቱ ሰማይ፤ ወርእየ መንፈስ እግዚአብሔር፡ እንዘ ይወርድ፡ በአምሳለ ርግብ፤ ወነበረ ላዕሌሁ።"

ማለትም፡ "እነሆ! ሰማይ ተከፈተለት፤ የእግዚአብሔርም መንፈስ፡ በርግብ አምሳል፡ ሲወርድ፤ በእርሱም ላይ ሲያርፍበት አየ።" እንደተባለለት፡ ከሰማይ ወጥቶ በሚበርር ርግብ ተመስሎ፡ ወርዶ፡ በላዩ ላይ በማረፍ፡

ራሱ አጥማቂው ዮሐንስም፡ "ወበውእቱ፡ ያጠምቀክሙ፡ በመንፈስ ቅዱስ፤ ወበእሳት!"

ማለትም፡ "በመንፈስ ቅዱስ፤ በእሳትም የሚያጠምቃችሁ፡ እርሱ ነው!!" ብሎ ለደቀ መዛሙርቱ በማመልከት፡ ኹሉም፡ ስለማንነቱ መስክረውለት፤ በመጥምቁ ዮሐንስ እጅ፡ በዮርዳኖስ ወንዝ ተጠመቀ። (ማቴ. ፫፥ ፲፩-፲፯።)

በዚህ መልክና ይዘት፡ በታላላቅ ፩ ቀን በኾነው ፅንሰቱ የተጀመረውና በመስከረም ፩ ቀን በኾነው ልደቱ የቀጠለው፤ ሲካኼድ ቆይቶም፡ በጥር ፲፩ ቀን በኾነው ጥምቀቱ ያበቃው፡ እግዚአብሔር፡ በሰውነት በመገለጥና በመታየት የፈጸመው የቸርነት ሥራው፡ እየታሰበ የሚከበርበት፡ በተለይ፡ ከጥር ፲፩ እስከ "ጾመ ኢትዮጵያ" (ጾመ ነነዌ) መግቢያ ድረስ ያለው ወራት፡ "አስተርእዮ" ተባለ።

የድንግል ማርያም፡ የፍልሰታ ዜና።

"ፍልሰታ" ምንድር ነው?

እኛ የኢትዮጵያ ልጆች፡ ቀድሞ፡ በሥነ ፍጥረት፤ ኋላም፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ተገልጾ፡ ብዛታቸው፡ ሊቆጠር የማይቻል፡ መልካካም ነገሮችን፡ ላበረከተልን ፈጣሪያችን፡ ለእግዚአብሔር፡ እንደምናደርገው ኹሉ፤ "እናታችንና ሃይማኖታችን፤ አገራችንና ንግሥታችን" ስለኾነችው፡ ስለቅድስት ድንግል ማርያምም፡ በየገሊናችን የምናስበው፤ በአንደበታችን የምንናገረውና በየሕዋሳታችን የምንፈጽመውም ኹሉ፡ በየሕይወታችን ውስጥ፡ ዐብሮን ሕያው ኾኖ፡ ለዘወትር፡ ባለማቋረጥ የሚካኼድ እንጂ፡

በአንድ ቀን፣ ወይም፣ በአንድ ሳምንት፣ ወይም፣ በአንድ ወር፣ ወይም፣ በአንድ ዓመት ብቻ፣ የተወሰነ አይደለም።

አኹንም እዚህ ላይ አቅርቦን የምንጽፍላችሁ፡ የእመቤታችን ዜና መዋዕሏ፡ በተለይ፡ በአዲስ ኪዳን መጽሐፍ ውስጥ፡ ተመዝግቦ የሚነበበውን፡ ልጇ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ እስካረገበትና መንፈስ ቅዱስ፡ በሐዋርያት ላይ፡ እስከወረደበት ቀን ድረስ ያለውን ሳይኾን፡ ከዚያ በኋላ፡ በዚያው መልክና ይዘት የቀጠለው፡ ምድራዊ ሕይወቷ፡ በ፳፬ ዓመታት ዕድሜዋ ካበቃበት፡ ከ"ፍልሰቷ"፡ ማለትም፡ ሕያው በኾነው በአካለ ሥጋዋ፡ ከምድር፡ ወደገነት ተነጥቃ ከተወሰደችበት ቀን ተነሥተን፡ የመጨረሻ የኾነውን፡ ዜናዋን ብቻ ይኾናል፤ እርሱም፡ ይህንኑ፡ የፍልሰቷን ዝክረ ነገር በምናስታውስባቸው፡ በእነዚህ የሱባዔያችን ኹለት ሳምንታትና የፍልሰትዋን በዓል በምናከብርባት፡ በዚያች ዕለት፡ እንዲህ በሚለው ቃል ይገለጻል፡-

የእመቤታችን ፍልሰት የኾነው፡ ከላይ እንደተገለጸው፡ በጥር ፳፩ ቀን፣ በዕለተ እሑድ ነው። "ፍልሰት"፣ ወይም፡ "ፍልሰታ" የሚባሉት አርእስት ቃላት፡ "ፈለሰ" ('ለ' ሳይጠብቅ) ከሚለው፡ "ከቦታ ወደቦታ መዘዋወርን"፡ ማለትም፡ "አንድ ሰው፡ ካለበት ቦታ ተነሥቶ፣ ወይም፡ መኖሪያውን ነቅሎ፡ ወደሌላ ተወሰደ!" የሚል ትርጉምን ከሚያመለክተው፡ ከግእዝ ዘር የተገኘ ዘይቤ ነው፤ በኢትዮጵያኛ፡ "ለ" ጠብቆ፡ "ፈለሰ" ያሰኛል። ከዚህ የተነሣ፡ የእመቤታችን ሕያው ሰውነት፡ ከምድር፡ ወደሰማያዊቷ ገነት የመወሰዱን ተአምር ለማስረዳት፡ "ፍልሰታ" እንላለን።

ይህ፡ "ፍልሰታ" የሚለው ቃል፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች ዘንድ መነገር የጀመረው፡ መቼ ይመስላችኋል? የመለኮትና የትስብእት ተዋሕዶ ተፈጽሞበት፡ እግዚአብሔር ወልድን ፀንሶ የወለደውንና ዐጥብቶ ያሳደገውን፡ ያን፡ የእግዚአብሔር እም፡ የቅድስት ድንግል ማርያምን ሕያው ሰውነት፡ አይሁድ፡ እጅግ በከፋው አላዋቂነታቸውና ሰይጣናዊ አስተሳሰባቸው፡ የሚቻላቸው መስሏቸው፡ በእሳት አቃጥለው ሊገድሏት በሞከሩበት ጊዜ ነው።

ለእነርሱ መዳን ሲል፡ ለመሥዋዕትነትና ለቤዛነት፡ በሰውነት መጥቶ፡ ያን ተልእኮውን ፈጽሞ፡ ወደክብሩ በተመለሰው፡ በልጇ በወዳጇ፡ በኢየሱስ መሢሕ ሰውነት ላይ፡ አድርገውት የነበረውን፡ ያንኑ ግፍና ጭካኔያቸውን፡ አኹንም፡ በዚያ፡ በእርሷ መለኮታዊ ሰውነት ላይ ለመፈጸም ባሰቡበት፣ በማሰብም ብቻ ሳይወሰኑ፡ አዎን! በሞከሩበት ጊዜ እንጂ።

እርሷንስ፡ እንኳን ሞት፡ የጨረፍታ ያህል እንኳ፡ አንዳችም ጉዳት ሊያልፍባት እንደማይቻል፡ አኹንም፡ ገና አላወቁም። ገና ከመጀመሪያው፡ በፍጹም ሃይማኖቷና ምግባሯ፡ ሰውነቷን ለአምላክነት በማብቃቷ፡ እግዚአብሔር እም የተዋላደቻትን፣ የእግዚአብሔር አብ ሙሽሪት ኾና፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግብር፡ አንድዬ ልጃቸውን፡ እግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስን፡ በመለኮትነትም፣ በሰውነትም፡ የወለደችለትን የእርሷን፡ መለኮታዊና ትስብእታዊ ሰውነት፡ እንዴት፡

ክፋትና ኃጢአት፣ ሞትና መቃብር፣ መበስበስና ሌላውም ዓይነት ጉዳት፡ እንኳንስ ሊደርስበት፡ ሊቀርበውም እንኳ፡ አዎን! እንዴት ይቻለዋል? ፈጽሞ አይቻለውም።

እንኳንስ እርሷ፡ በእርሷና በልጇ በማመን፡ እየራሳቸውን፡ ለእውነተኛው የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ያበቁት ኹሉ እንኳ፡ በእርሷና በልጇ መሥዋዕትነትና ቤዛነት ምክንያት፡ ከክፋትና ከኃጢአት፣ ከሞትና ከመቃብር መበስበስ ሳይቀር፡ ነጻ ኾነው፡ ምንም ዓይነት ጉዳት በሌለበት፡ በዘለዓለሚቱ የሰንበት ዓለም፡ ቅድስቲቱን የትንሣኤ ሕይወት፡ እንደሚኖሩ፡ አዎን! ገና አላወቁም።

እርሷም፡ እነዚያ አይሁድ፡ በእርሷ ሰውነት ላይ ሊያደርጉ ያሰቡትን፣ አስበውም አልቀረ፡ የቃጡትን ያን ጉዳት ሊያደርሱ እንደማይቻላቸው፡ በመለኮታዊው ኃይሏ፡ እንደሚሰማቸው አድርጋ፡ አሳወቀቻቸው።

ከዚህ በኋላ፡ በመላእክት ተነጥቃ፡ ወደገነት ተወሰደች።

ይህ፡ "ፍልሰታ" የሚለው ቃል፡ በቅዱሱ ኪዳን የኢትዮጵያ ልጆች ዘንድ መነገር የጀመረው፡ አዎን! ይህ መለኮታዊ ትንግርት ከተፈጸመበት፡ ከፍልሰቷ ዕለት፡ ከጥር ፳፩ ቀን አንሥቶ ነው።

"መንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ"፣ "ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት" የምንላት፡ እግዚአብሔር እም፡ ድንግል ማርያም፡ እንዲህ፡ በመላእክት ተነጥቃና ታጅባ፡ ወደገነት በፈለሰች፣ በተወሰደች ጊዜ፡ የኾነውን ደግሞ እንስማ!

ልጇ ወዳጇ ኢየሱስ መሢሕ፡ በመስቀል ላይ ተቸንክሮ፡ ቅዱስ ሥጋውን እየቆራረሰና ክቡር ደሙንም እያፈሰሰ፡ የቤዛነቱን ተልእኮ እየፈጸመ ባለበት ሰዓት፡ ከመስቀሉና ከቅድስት እናቱ ድንግል ማርያም አጠገብ ሳይለይ፡ የዚሁ ልጇን አደራነት ተቀብሎ፡ እርሷን፡ እናት፣ ራሱንም፡ ልጇ አድርጎ፡ ይጠብቃት የነበረው፡ ወንጌላዊው ዮሐንስ፡ አኹንም፡ ዐብሯት ኾኖ፡ ይህንኑ የፍልሰቷን ምሥጢር ለማየት የበቃ ኾነ።

ሌሎቹ ሓዋርያት ግን፡ ይህን ታላቅ ተአምር ባለማየታቸው፡ በሚቀጥለው፡ በነሐሴ ፩ ቀን፡ የኹለት ሳምንት ሱባዔን ጀመሩ።

ይኼም ሱባዔያቸው፡ የነገሩን ኹሉ፡ እውነተኛ ምሥጢር ስለገለጠላቸው፡ ፍሬያማውን ምላሽ ማግኘት እንደቻሉ አረጋገጡ። እግዚአብሔር እም፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በነሐሴ ፲፬ ቀን፡ በዕለተ እሑድ፡ በዚያው፡ በሕያወ ሰብአዊ አካሏ እንደገና፡ ወደምድር መጥታላቸዋለችና።

በልጇ ትንሣኤ ጊዜ እንደኾነውም፡ በመካከላቸውም ተገኝታ፡ "ሰላም ለኩልክሙ!"፡ ማለትም፡ "ሰላም፡ ለእናንተ ይኹን!" አለቻቸው። ያም ኹኔታ፡ ለሓዋርያት፡ ያን፡ የአምላካቸውንና የጌታቸውን፣ የመምህራቸውንና የመድኃኒታቸውን፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ትንሣኤ አስታወሳቸው። የእርሷንም፡ በዚህ፡ እውን በኾነው ሕያወ ማንነቷ፡ ድንገት ተገልጧል፡ በመካከላቸው የመገኘቷን ዕፁብ ድንቅ ነገር፡ እንደትንሣኤዋ አድርገው፡ በታላቅ ሓሜት ተቀበሉት።

እርሷም፡ ከዚያ አያይዛ፡ በብዙ የምሥራች ቃላት፡ እኒህኑ ሓዋርያትን፡ አጽናናቸው። እነርሱም፡ እጅግ ደስ ብሏቸው፡ ከእርሷ ጋር፡ እስከነሐሴ ፲፮ ቀን ድረስ፡ ለሦስት መዓልትና ለሦስት ሌሊት፡ ዐብራቸው ቆዩች። በዚያኑም ዕለት ተሠወረቻቸው።

ከዚህ በኋላ፡ አልፎ አልፎ፡ በየግላቸውም ኾነ፡ በጋራ እየተገለጠችላቸው፡ እርሷ ስላወቀቻቸውና ስላየቻቸው፡ ስለብዙዎች መለኮታውያት ምሥጢራት፣ ደግሞም፡ አኹን እርሷ፡ ለእነርሱ የተገለጠችበት ኹናቴ፡ እንደልጇ ትንሣኤ ኾኖ መቅረቡን አምነው እንዲቀበሉት፡ ለዓርባ ቀናት ያህል፡ ስታሳውቃቸውና ስታነቃቃቸው ሰነባበተች።

ይህን ሕያው ትንሣኤዋን፡ እንደልጇ ትንሣኤ አድርጋ እንደገለጠች ኹሉ፡ ዕርገቷንም እንዲሁ፡ እንደልጇ ታደርግ ዘንድ ፈቃዷ ስለኾነ፡ የሕያው ትንሣኤዋን እውነታ፡ ማሳወቅ የጀመረችበትን፡ ነሐሴ ፲፬ ቀንንና የጨረሰችበትን፡ ነሐሴ ፲፮ ቀንን፡ እነዚህን፡ ሦስት መዓልታትና ሦስት ሌሊታት መነሻ በማድረግ፡ በአርባኛው ዕለት፡ በመስከረም ፳፩ ቀን፡ እንደልጇ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ወደሰማይ ዐረገች።

በጥር ፳፩ ቀን ተጀምሮ፡ በመስከረም ፳፩ ቀን ያበቃውን፡ የፍልሰቷን ነገር አክካትቶ ለማዘከር ተብሎ፡ የተመደበ ቃል ነው፡ ይህ፡ "ፍልሰታ" የሚለው ዘይቤ።

የመለኮት ድንቅ ምሥጢራዊ ኃይል የኾነው፣ በልጇ፡ በወዳጇ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ብኸርናና ቀዳሚነትም የተጀመረው፡ ይህ፡ የትንሣኤና የዕርገት ነገር፡ አኹን ደግሞ፡ በእርሷ፡ በእናቴቱ ድንግል ማርያም፡ ገሃድና እውን ኾኖ የታየበትን፡ ይህን ዕርገቷን ለማየትና ምስክር ለመኾን የታደለው፡ ቀድሞ፡ የልጇን ትንሣኤ የመጀመሪያ ምሥራች፡ ከቀሩት ሓዋርያት ጋር ለመስማትና ለማየት፡ ሳይታደል ቀርቶ የነበረው፡ ሓዋርያው ቶማስ ብቻ እንደነበረ ይታወሳል።

አኹን ግን፡ ትንሣኤዋን ባያይም፡ ዕርገቷን ለማየት፡ ከቀሩት ሓዋርያት መካከል፡ ተለይቶ የታደለው፡ ይኸው፡ ሓዋርያው ቶማስ ብቻ ኾኖ ተገኘ።

ከቶማስ ጋር የተያያዘው፡ የዚህ ርእስ ዝክረ ነገር፡ እንዲህ የሚል ነው፡-

"ይህ ኹሉ ሲኾን፡ ማለትም፡ በመጀመሪያው ሱባዔ ጊዜ፡ ሓዋርያው ቶማስ፡ በቦታው አልነበረም። ለሓዋርያት በተሰጣቸው፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋና ኃይል፡ እርሱም እንደለመደው፡ ደመና ጠቅሶ፡ እግዚአብሔር ባወቀውና ባደረገው ምክንያት፡ ዘግይቶ፡ በዚያ በደመናው እየተጓዘ፡ ከሀገረ ስብከቱ፡ ወደወንድሞቹ ሓዋርያት ሲመጣ፡ እግዚአብሔር እም፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ እያረገች ሣለች፡ እርሷ ባሰበችው በጎ ምክንያት፡ ለእርሱ፡ ለቶማስ ተገለጠችለት።

"ያችም ዕለት፡ ለሓዋርያት፡ እንደልጇ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የእርሷም ትንሣኤዋ የኾኑላቸውን፡ ከነሐሴ ፲፬ እስከ፲፮ ቀን ያሉትን፡ ሦስት መዓልታትና ሦስት ሌሊታት መነሻ በማድረግ፡ እንደልጇ ዕርገት በአርባኛው ዕለት፡ ወደሰማይ ያረገችባት መስከረም ፳፩ ቀን እሑድ ናት።

"ቶማስም፡ ከደመናው ሊወድቅ እስኪናወጽ ድረስ፡ ሰውነቱ ታውቀውበት፡ 'ቀድሞ፡ ሌሎቹ ወንድሞቼ ኹሉ ታድለው፡ የልጅሽን ትንሣኤ ሲያዩ፡ እኔ ብቻ ሳላይ ቀረሁ። አኹን ደግሞ፡ እነርሱ፡ ኹላቸው፡ ይኸው፡ የአንቺን ትንሣኤ፡ ቀድመውኝ ሲያዩ፡ እኔ ብቻ ሳላይ ቀረሁ!' ብሎ፡ ማዘኑን ገለጠላት።

"እመቤታችንም፡ 'አይዘህ! አትዘን! እኒያ ወንድሞችህ፡ በልጄ ጊዜ፡ በመጀመሪያ፡ የእርሱን የትንሣኤ ምሥራች፡ ከሌሎች ሴቶች ሐዋርያት ሰምተው ሳያምኑ በመቅረታቸው፡ ኋላ፡ ከአንተ በፊት፡ እነርሱ ያዩት ቢኾንም፤ አንተ፡ ለጊዜው፡ በዚያ ባለመኖርህ፡ ሳታየው ብትቀርም፡ ዕርገቱን፡ ዐብረሃቸው ኾነህ አይተሃል። አኹንም፡ እነርሱ፡ የእኔን፡ ትንሣኤዬን ያዩ ኾነው፡ አንተ፡ ያላየህ ብትኾንም፡ ይኸው፡ አኹን ደግሞ፡ ዕርገቱን ያየህ፡ አንተ ብቻ እንጂ፡ እነርሱ አላዩም። ስለዚህ፡ ከእነርሱ ይልቅ፡ በበለጠ የታደልህ፡ አንተ ነህ፤ ትንሣኤዬንም፡ ዕርገቱንም፡ ኹለቱንም፡ በአንድነት አይተሃልና።" ብላ አጽናናችው።

"ቀጥላም፡ እንዲህ አለችው፡- 'አኹንም፡ ወደእነርሱ ኼደህ፡ <ዐረገች!> ብለህ፡ ንገራቸው።' ይህንም ብላ፡ የውስጥ መግናጸፊያዋን ሰጥታ፡ ሰደደችው። እርሱም፡ በግንባሩ ሰግዶና በእጇ ተባርኮ ተሰናበታት።

ቶማስ፡ ከቦታው ደርሶ፡ በሱባዔና በጉባኤ የሰነበቱ ወንድሞቹን ሐዋርያትን ሲገናኛቸው፡ "እረ! የእመቤታችን ነገር፡ እንደምን ኾነ?" ብሎ ጠየቃቸው።

እነርሱም፡ የኾነውን ኹሉ፡ ነገሩንም፡ አንድ በአንድ እየተቀባበሉ፡ ምንም ሳያስቀሩ ነገሩት።

ቶማስም፡ ነገራቸውን፡ ካስጨረሳቸው በኋላ፡ "ታዲያ! አኹን፡ የት ነው፡ ያለችው? እጅግ ናፍቃኛለችና፡ ኼጄ፡ እንድሳለማት፤ እንድሰግድላትም።" አላቸው።

በዚህ ጊዜ፡ ቅዱስ ጴጥሮስም፡ ዐብረውት ያሉት፡ የቀሩት ሐዋርያትም፡ ኹሉም፡ የሚመልሱት አጥተው፡ አቀርቅረው፡ ዝም አሉ።

ቶማስም፡ ጥያቄውን በመቀጠል፡ "እንዳወጋችሁልኝ፡ በትንሣኤ መልክ ከታየችበት፡ ከመጀመሪያው አስተርእዮቷ በኋላ፡ እስካኹን እንዳስለመደቻችሁ፡ ልጄ ጌታችንም፡ እስከዕርገቱ ድረስ፡ ዐልፎ ዐልፎ እየተገለጠ ያነጋግረን እንደነበረው ኹሉ፡ ምናልባት፡ ድንገት፡ በመካከላችን፡ ትገኝ እንደኾነ፡ እንጠብቃት ይኾን?" አላቸው፡ እያንዳንዳቸውን፡ ተዘዋውሮ እየተመለከተ።

እነርሱም፡ ኹሉም ማለት ይቻላል፡ "አዎን! ልክ ነህ። ይህ ያልከው ነገር፡ 'አይኾንም!' አይባልም። እንዳልኸው፡ ምናልባት፡ ሊኾን ይችል ይኾናል!" በሚል ስሜት ይመስላል፡ ቀና ብለው እያዩት፡ ወደዝምታቸው ተመለሱ።

በዚህን ጊዜ፡ ቶማስ፡ ባጭር ቃል፡ "መቼም፡ 'አታምኑኝም!' ብዬ ነው እንጂ፡ ደስ ይበላችሁ! እመቤታችን ዐርጋለች! በልጄ ጊዜ፡ በራሴ ድክመትና ጥፋት፡ በራሴ ላይ ያሳደርሁትን፡ የዘለዓለም የፀፀት እሳት፡ በርኅራኄዋና በቸርነቷ

ልታስወግድልኝ ፈቃዷ ኾኖ፤ ለዚያ በደሌ፡ ዋጋዬን እኔ መክፈል ሲገባኝ፡ እንዲያውም፡ ይህ ካሳ ይኹንህ!' ብላ ይህን ቸርነት አደረገችልኝ! በማለት፡ ወንድሞቼ ሓዋርያት ትኩር ብለው እየተመለከቱት፡ በግንባሩ ተደፍቶ፡ ሥቅሥቅ ብሎ አለቀሰ፤ የደስታ እንባውንም አፈሰሰ።

ሓዋርያትም፡ ባንድነት ኾነው፡ ከወደቀበት ካነሡት በኋላ፡ "እንኳን ደስ አለህ!" ከሚል ቃል ጋር በፍቅር አጽናኑት።

ቶማስም፡ በደስታ ፈክቶ፡ "እኔ በሌለሁበት ስለኾነው ኹሉ፡ እናንተ፡ አኹን ያላችሁኝን ጨምሮ፡ ከእርሷ ሰምቼዋለሁ። ለኹላችንም የሚኾን የእናትነት ምክሯንም ለግሣኛለች። በብዙ አጽናንታኛለች። ይህን የውስጥ ተደራቢ መጎናጸፊያዋን፡ ለኹላችንም፡ ለበረከት እንዲኾነን፡ በእኔ እጅ ሰድዳላችኋለችና፡ ተረከቡኝ!" ብሎ ሰጣቸው።

ሓዋርያትም፡ ያን፡ የእናትነት ስጦታዋን በማየታቸውና በማግኘታቸው፡ እጅግ ደስ ብሏቸው ተቀብለው፡ ለበረከት ተካፈሉት።

ይህ በኾነ፡ ልክ በዓመቱ፡ የቀሩት ሓዋርያት፡ "ቶማስ፡ ዕርገትሽን አይቶ፡ እኛ ሳናይ፡ እንዴት እንቀራለን? እኛንም፡ ለዚህ ዕድል አብቅተሽ አሳዩን!" ብለው፡ ወደፈጣሪያቸው የሚቀርብ፡ ኹለተኛውን፡ የ፪ ሳምንት ሱባዔያቸውን፡ ቶማስ ጭምር፡ ዐብሮአቸው በተገኘበት፡ በነሐሴ ፩ ቀን፡ በተገቢው ጾምና ጸሎት፤ ትህርምትና ብሕትውና፡ በአንድነት ጀመሩ።

የኹለተኛው ሳምንት ሱባዔ፡ በነሐሴ ፲፬ ቀን፡ ከተፈጸመ በኋላ፡ በነሐሴ ፲፭ ቀን፡ ሓዋርያት፡-

በመጀመርያ፡ ከእየግል በአታቸው ወጥተው፤ በመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴነቷና በኪዳነ ምሕረትነቷ፡ ኹሉን አንድ አድርጋ በምትመለከውና በምታስመልከው፡ በእግዚአብሔር እም፡ ድንግል ማርያም ዙሪያ፡ በአንድነት ተሰብስበው፡ ሱባዔያቸውን፡ በሰላምና በፍቅር ስላስፈጸመቻቸው፡ ምስጋናቸውን፡ በኅብረት ጸሎታቸው ውዳሴና ቅዳሴ አቀረቡ።

በመጨረሻ፡ በነሐሴ ፲፮ ቀን፡ የሚከበረው በዓል፡ ፍልሰታን በሚመለከት፡ እስካኹን የተነገረውን ኹሉ፡ የሚያካትት ኾኖ፡ ፍጻሜው፡ በሰማያት ኾነ በምድር ዓለማት፤ በሥጋዊው ኾነ በመንፈሳዊው ፍጥረት ዘንድ፡ ምን እንደኾነ፤ ከምን ዓይነቱ የብቅዓት ደረጃም እንደደረሰ፡ አረጋግጦ የሚያሳየውን መለኮታዊና ፍጥረታዊ ዝግጅት፡ መመልከት ነው።

ይህንም እውነታ፡ እንዲህ የሚለው፡ የመጨረሻ አጭር የማጠቃለያ ቃል ይገልጻል፡- በነሐሴ ፲፮ ቀን በሚውለው፡ በፍልሰታ ለማርያም መታሰቢያ ዕለት፡

ሓዋርያትና እነርሱን የመሰሉት ኹሉ፡ በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡ ወደሰማያዊቷ ኢትዮጵያ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ተነጥቀው

ኼደው፡ እግዚአብሔር እም፡ ቅድስት ድንግል ማርያም፡ በመንበረ ጸባዎትነቷና በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያነቷ የምትገኝበትን ክብርና ምስጋና አዩ! ያያሉም።

ልጇ ኢየሱስ መሢሕ፡ እርሷን፡ ቅድስት እናቱን፡ መንበር፥ ራሱን፡ ሠራዲ (ዋና) ካህን፥ ሊቀ ሐዋርያት ጴጥሮስን፡ ንፍቅ (ረዳት) ካህን፥ ቀዳሜ ሰማዕት እስጢፋኖስን፡ ሠራዲ ዲያቆን አድርጎ፡ ቀድሶ፥ ራሱም ቆርቦ፥ እናቱንም አቀረቦ፥ ካህናቱንና ሐዋርያትን፤ እነርሱን የመሰሉትንና በዚያ የታደሙትን አማኞቹን ኹሉ አቆረበ። ያቆርባልም።

በዚያን ጊዜ፡ በመላው ፍጥረታተ ዓለማት ዘንድ፡ በሥጋም፥ በነፍስም፥ በመንፈስም፡ ታላቅ ደስታ፥ ታላቅ ሐሜት ኾነ! ይኾናልም።

(ራእ. ፲፩፥ ፲፱፤ ፲፪፥ ፩-፲፯።)

+ + +